

UKRATKO...

PROSINAC 2021.

ISSN 1331-3029

BROJ 59

STO GODINA HRVATSKOG SAVEZA GLUHIH I NAGLUHIH

Povijesni pregled

PROJEKT "SLAVICA"

Prevođenje HZJ na daljinu

INTERVJU: NAŠI ZLATNI RUKOMETAŠI

Europsko rukometno prvenstvo gluhih
2021.

Hrvatski savez gluhih i nagluhih

Palmotićeva 4,

10 000 Zagreb

"UKRATKO..."

glasilo Hrvatskog saveza
gluhih i nagluhих

ADRESA:
Palmotičeva 4,
10 000 Zagreb

TELEFON:
+358 (1) 48 14 114

FAX:
+385 (1) 48 35 585

E-MAIL:
hrv.savez-gluhih@hsgn.hr

WEB STRANICA:
www.hsgn.hr

IBAN:
HR0623600001101743237
(Zagrebačka banka d.d.)

UREDNIŠTVO:

odgovorni urednik
Jadranka Krstić

tehnički urednik
Sandra Krasnodenski

ČLANOVI UREDNIČKOG

ODBORA:

Tea Domin
Zdravka Baštijan

Ivona Mlakar

Justina Zajc

Andrea Tršan

Rebeka Šimunković

HSGN

HRVATSKI SAVEZ GLUHIH I NAGLUHIH

1921. - 2021.

HSGN

HRVATSKI SAVEZ GLUHIH I NAGLUHIH

Naslovna stranica:

-Hrvatsko moderno slikarstvo marka - Slava Raškaj;
dizajn Danijel Popović; datum izdavanja 14.11.1997.,
Hrvatska pošta, br.: 262
Slava Raškaj, "Stablo u snijegu", 1900.

-Valentinovo marka; dizajn Ivona Đogić Đurić; datum
izdavanja 04.02.2015.,
Hrvatska pošta, br.: 983
Motiv riječi "Volim te" napisane na različitim jezicima i
pismima

-prigodna omotnica, marka i žig Hrvatske pošte
povodom 100 godina Hrvatskog saveza gluhih i
nagluhih
dizajn marke Alenka Lalić; datum izdavanja 26.08.2021.,
br.: 1359
žig br.: 55458
omotnica oznaka: FDC - 17 - 2021

SADRŽAJ

UDRUGE ČLANICE	04
HRVATSKI SAVEZ GLUHIH I NAGLUHIH	06
100 GODINA HRVATSKOG SAVEZA GLUHIH I NAGLUHIH	07
PUT GLUHIH KROZ POVIJEST	12
JESTE LI ZNALI?	20
HRVATSKI ZNAKOVNI JEZIK- NEMATERIJALNO KULTURNO DOBRO	21
PROJEKTI U NOVO VRIJEME: PRUŽANJE USLUGA TUMAČA/PREVODITELJA HZJ ZA OSOBE S OŠTEĆENJEM SLUHA	24

Izlet gluhih u Samobor, snimio: J.
Duplančić

PROJEKTI U NOVO VRIJEME: RANO OTKRIVANJE OŠTEĆENJA SLUHA	26
PROJEKTI U NOVO VRIJEME: PRILAGODBA DJEČJEG PROGRAMA HRT-A ZA KORISNIKE HRVATSKOG ZNAKOVNOG JEZIKA	28
PROJEKTI U NOVO VRIJEME: ZAUSTAVIMO NASILJE NAD ŽENAMA!	29

Folklorna skupina gluhih i pantomimičara na
Samoborskom kupalištu Šmidhen, 1977.
Na slici bivši predsjednik HSGN-a **Andrija Halec** i
sadašnja predsjednica HSGN-a **Jadranka Krstić**

BITI ŽENA. BITI GLUHA ŽENA. (GLUHE) ŽENE KOJE SU OBILJEŽILE POVIJEST.	31
PROJEKTI U NOVO VRIJEME: ERASMUS + OPEN UP	32
PROJEKTI U NOVO VRIJEME: ERASMUS + DEAFMEDIA	35
PROJEKTI U NOVO VRIJEME: PLATFORMA 50+	36
PROJEKTI U NOVO VRIJEME: RASVIJETLI MI KONVENCIJU! PBZ DONACIJA	37
SOCIJALNO STANOVANJE NIJE LUTRIJA!	38
INTERVJU: EUROPSKO RUKOMETNO PRVENSTVO GLUHIH 2021.	39
MEĐUNARODNA KONFERENCIJA EFHOH-A 2019.	41
POVIJEST FORUMA MLADIH HSGN	44
INTERVJU: VJEKOSLAVA SOŠIĆ ŽUŽA	46
PRIČA ZA KRAJ: ANTUN BAKAN AI POGODNOSTI ZA ČLANOVE HSGN	59
	61
	63

UDRUGE ČLANICE :

1. UDRUGA OSOBA OŠTEĆENA SLUHA BJELOVARSKO-BILOGORSKE ŽUPANIJE

43 000 BJELOVAR, Masarykova 8, tel/fax: 043/245 906
E-mail: uoos.bbz@gmail.com
Web stranica: www.uoosbbz.hr
Predsjednik: Mladen Rumiha
kontakt osoba: Marina Balenović

2. UDRUGA GLUHIH I NAGLUHIH MEĐIMURSKE ŽUPANIJE

40 000 ČAKOVEC, Perivoj Zrinskih 2, tel: 040/310 095,
fax: 040/391 210
E mail: gluhi.cakovec@gmail.com
Predsjednica: Mirela Igrec
kontakt osoba: Nada Igrec

3. UDRUGA GLUHIH I NAGLUHIH DARUVAR

43 500 DARUVAR, Petra Preradovića 26, tel/fax:
043/331 022
E-mail: udruga.gluhih.i.nagluhih@bj.t-com.hr
Predsjednik: Zlatko Palovčik
kontakt osoba: Silvija Špaček

4. UDRUGA GLUHIH I NAGLUHIH DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE

20 000 DUBROVNIK, J. Kosora 30,
tel/fax: 020 / 332 690
E-mail: udruga-gluhih@net.hr
Predsjednik: Ivo Jerković, dr.stom.
kontakt osoba: Stanka Grbić Vušić

5. UDRUGA GLUHIH I NAGLUHIH GRADA ILOKA

32 236 ILOK, Trg Ivana Kapistrana 5,
tel/fax: 098 / 821 535
E-mail: apetrik3@gmail.com
Predsjednik/kontakt osoba: Anđelko Petrik

6. UDRUGA GLUHIH I NAGLUHIH KARLOVAČKE ŽUPANIJE

47 000 KARLOVAC, Šebetićeva 3, tel/fax: 047/615 408
E-mail: udruga.gluhihka@gmail.com
Predsjednica: Ivona Ivanić,
kontakt osoba: Zorica Plušćec

7. DRUŠTVO OSOBA OŠTEĆENA SLUHA KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE

49 000 KRAPINA, Magistratska 12, tel: 049/373
763; fax: 049/300 130
E-mail: doos@email.htnet.hr
Predsjednik: Josip Nucak
kontakt osoba: Martin Herceg

8. UDRUGA GLUHIH I NAGLUHIH NAŠICE

31 500 NAŠICE, Josipa Jurja Strossmayera 5,
tel/fax: 031/613 351
E-mail: ugnon613351@net.hr
Predsjednik: Dražen Hudovernik
kontakt osoba: Mario Bukovac

9. UDRUGA GLUHIH I NAGLUHIH NOVA GRADIŠKA

35 000 NOVA GRADIŠKA, Ulica Ljudevita Gaja 9,
tel/fax: 035/333 115
E-mail: udruga.gluhih.ng@gmail.com
Predsjednik: Alen Kohajda
kontakt osoba: Jozo Bušić

10. UDRUGA GLUHIH I NAGLUHIH OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

31 000 OSIJEK, Pavla Pejačevića 3, tel/fax: 031/369
588
E-mail: gluhi.osijek@gmail.com
Predsjednik: Marijan Blaha
kontakt osoba: Gordana Pešo

11. UDRUGA GLUHIH I NAGLUHIH OSOBA POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE

34 000 POŽEGA, Sokolova 5, tel/fax: 034/276 048
E-mail: ugnopozega@gmail.com
Predsjednica: Jadranka Vukoja
kontakt osobe: Ivana Kuraja

12. UDRUGA GLUHIH I NAGLUHIH ISTARSKE ŽUPANIJE

52 100 PULA, Anticova 5, tel/fax: 052/210 752
E-mail: info@ugniz.hr
Predsjednik: Ivica Jolić
kontakt osoba: Alma Zulim

**13. UDRUGA GLUHIH I NAGLUHIH
PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE**

51 000 RIJEKA, Viktora Cara Emina 9,
tel/fax: 051/213 929
E-mail: uginpgz.ri@gmail.com
Predsjednica: Katica Križić
kontakt osoba: Damir Herega

**14. UDRUGA GLUHIH I NAGLUHIH
GRADA SISKA I SISAČKO-MOSLAVAČKE
ŽUPANIJE**

44 000 SISAK, Trg 22. lipnja 4, tel/fax: 044/548 003
E-mail: ugnosk@gmail.com
Predsjednica: Vera Blankenhorn
kontakt osoba: Dajana Barukčić

**15. UDRUGA GLUHIH I NAGLUHIH
BRODSKO-POSAVSKE ŽUPANIJE**

35 000 SLAVONSKI BROAD, Horvatova 3,
tel/fax: 035/444 915
E-mail: uginbpz@yahoo.com
Predsjednica: Jelena Ananić
kontakt osoba: Štefica Lačić

**16. UDRUGA GLUHIH I NAGLUHIH
SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE**

21 000 SPLIT, Trg bana Josipa Jelačića 6,
tel/fax: 021/348 787
E-mail: ugnost@gmail.com
Predsjednica: Višnja Jonjić;
kontakt osoba: Suzana Denić

**17. UDRUGA GLUHIH I NAGLUHIH
ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE**

22 000 ŠIBENIK, Stjepana Radića 46,
tel/fax: 022/335 248 E-mail: ugnskz@gmail.com
Predsjednica: Ankica Papak,
kontakt osoba: Božidar Kolić

**18. UDRUGA GLUHIH I NAGLUHIH
GRADA VARAŽDINA I VARAŽDINSKE
ŽUPANIJE**

42 000 VARAŽDIN, Slavenska 22, tel/fax: 042/320
314
E-mail: ugnvz1@gmail.com
Predsjednik: Vladimir Posarić

**19. UDRUGA OSOBA OŠTEĆENOG SLUHA
VUKOVARSKO-SRIJEMSKJE ŽUPANIJE I GRADA
VINKOVACA**

32 100 VINKOVCI, Vladimira Gortana 25b,
mob: 099/787 3219
E-mail: uoosvsz@yahoo.com
Predsjednica: Ružica Višnjjić,
kontakt osoba: Martina Pekić

20. UDRUGA GLUHIH I NAGLUHIH VIROVITICA

33 000 VIROVITICA, Jelačićev trg 9, tel: 033/721
190; fax: 033/726 916
E-mail: organizacija.slijepih@vt.t-com.hr
Predsjednik: Dragun Šimić
kontakt osoba: Danica Kiš

**21. UDRUGA OSOBA OŠTEĆENA SLUHA
ZADARSKE ŽUPANIJE**

23 000 ZADAR, Ruđera Boškovića 6/3, tel/fax:
023/213 442
E-mail: udruga.osoba.ostecenog.sluha@zd.t-
com.hr
Predsjednica: Jasmina Vukić
kontakt osoba: Miki Savić

**22. SAVEZ GLUHIH I NAGLUHIH GRADA
ZAGREBA**

10 000 ZAGREB, Kneza Mislava 7, tel. 01/4619 116,
fax: 01/46 19 117
E-mail: ured@sgingz.hr
Predsjednica: Katica Tonković
kontakt osoba: Marija Novina Nicolescu

Hrvatski savez gluhih i nagluhih (HSGN) osnovan je 1921.g. u Zagrebu. Danas je to nacionalna organizacija sa 12.000 članova – udruženih u 22 osnovne organizacije. HSGN je član Svjetske federacije gluhih (WFD), Europske unije gluhih (EUD), te Međunarodne i Europske federacije nagluhih (IFHOH/EFHOH). U Hrvatskoj, HSGN je udružen u nacionalnu Zajednicu saveza organizacija osoba s invaliditetom Hrvatske. HSGN usko surađuje s nadležnim ministarstvima i ostalim tijelima Vlade Republike Hrvatske, putem većeg broja projekata i programa od nacionalnog interesa. Predsjednik Saveza član je Vladinog povjerenstva za osobe s invaliditetom. HSGN je aktivni sudionik u svim zakonodavnim i političkim inicijativama i akcijama u korist osoba s invaliditetom. Sudjeluje na savjetovanjima i simpozijima s ovog područja, često kao aktivni sudionik, te pribavlja specifičnu dokumentaciju o europskoj i internacionalnoj politici koja se odnosi na problematiku života s gluhim i nagluhim osobama, prevodeći i objavljujući važne zakone s tog područja. HSGN također aktivno djeluje u proučavanju hrvatskog znakovnog jezika, pripremajući literaturu i rječnike, organizirajući seminare i tečajeve hrvatskog znakovnog jezika i kulture Gluhih. Međutim, usporedno s borbom za pravo gluhih u upotrebi znakovnog jezika, Savez promovira njihovo pravo kako bi naučili rabiti i nacionalni verbalni jezik.

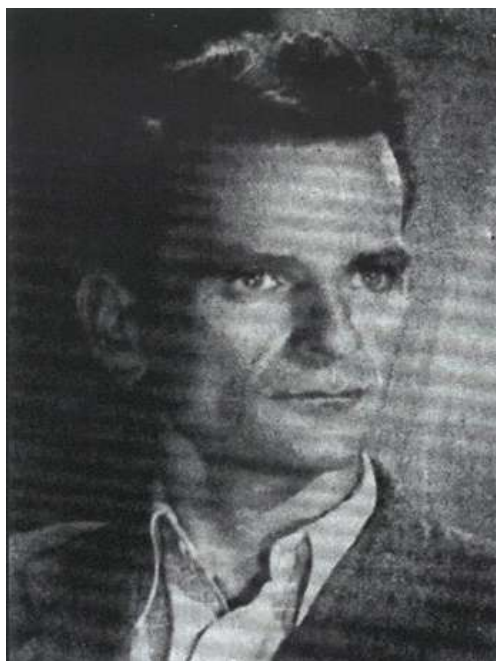
25. godišnjica i VIII. skupština Saveza gluhih Hrvatske

*“Nisu važne uši. Važno je ono što je između njih.”
Frederick C. Schreiber*

100 GODINA DJELOVANJA HRVATSKOG SAVEZA GLUHIH I NAGLUHIH

Povijesni prikaz

Temelj organiziranom udruživanju dali su početkom XX. stoljeća prvi učenici koji su završili zagrebačku školu za gluhe. Školu je 1885. godine otvorio gluhi učitelj Adalbert Lampe zajedno s gluhim doseljenicima iz austrougarskih zemalja, među kojima je bilo nekoliko uglednih i imućnih gluhih obrtnika i industrijalaca, kao što su to bili tiskar Rožankovski, graver Halupa, četkar Izidor Farber (otac modne kreatorice i publicistkinje Žuži Jelinek) i dr. Prije 100 godina, 1921. registrirano je prvo društvo gluhih 'Dobrotvor', a prvi predsjednik bio je gluhi slikar Ivan Smole. To je prvo društvo gluhih na prostoru južno od Beča i Budimpešte. Društvo je postojalo pod navedenim imenom sve do 1945. godine, a svrha mu je bila socijalna i društvena djelatnost sa scenskim priredbama, uz intenzivnu športsku aktivnost.

JOSIP KOMERIČKI, prvi
predsjednik Saveza gluhih
Hrvatske

ADALBERT LAMPE
*više na str. 20

Već 1925. formirana je nogometna momčad gluhih u sklopu društva. Organizirane su izložbe radova gluhih obrtnika na kojima su skupljena znatna sredstva za gradnju Doma gluhih (a koja su ratnom inflacijom obezvrijeđena). Za mandata akademskog slikara Hinka Gudca udruga se konsolidirala te je imala 70 aktivnih članova. Nažalost, Statut i dokumentaciju o radu 'Dobrotvora' 1945. godine spalili su tadašnji čelnici organizacije koji su u revolucionarnom žaru željeli raskrstiti s kapitalističkom prošlošću. Prva poslijeratna lokalna udruga gluhih osnovana je u Splitu, čiji su pokretači bili Joško Duplančić, Jerko Podrug i braća Tironi, a 24. lipnja 1945. godine u Zagrebu osnovano je društvo "Jedinstveni narodni front gluhih Hrvatske". Obnovljen je društveni život te su prikazivane kazališne predstave za gluhe kao i za čujuće. Dolazi do kontakta s gluhima iz drugih republika gdje se već na skupu u

Zagrebu u listopadu 1945. osniva Savez defektnih sluhom Jugoslavije. Izvršni odbor gluhih za Hrvatsku konstituiran je godinu dana kasnije.

Tada je došlo do punog zamaha i vrhunskih rezultata u radu Saveza, jer mu je država praktički prepustila inicijativu i osigurala sigurno financiranje. Kroz sljedećih nekoliko desetljeća za gluhe nije ništa učinjeno bez poticaja i sudjelovanja Saveza gluhih. 1948. godine u Zagrebu se pokreće prvi tiskani list za gluhe 'Desovac', a '51. izdaje se i knjiga Almanah Saveza gluhih. Nakon toga slijedi veličanstveni II. Svjetski kongres gluhih s 2000 sudionika iz cijelog svijeta, kao izraz poleta i naše snage, koji je održan 1955. godine u Zagrebu. S osnivanjem 27 kotarskih udruga gluhih, te audiološko-sociološkom obradom terena Republike, otkrivena su,

evidentirana i poslana u škole brojna gluha djeca i mladež, a Savez je tijekom 50-tih i 60-tih godina otvaranjem novih škola i odjeljenja uspio osigurati mjesta za školovanje za svu gluhu djecu. I par stotina mladih gluhih, prestarih za školu, prihvaćeno je sa sela, te osposobljeno i zaposleno. Također, mnogi nezaposleni uključeni su u radni odnos nakon prve obuke u omladinskim radnim brigadama gluhih.

Za gluhe su otvorene brojne zanatske radionice, domovi, te škole u glavnim gradskim središtima. Gluhi su u velikom broju bili uključeni u industriju krojačke, konfekcijske, metalne, stolarske, obučarske i grafičke struke. Organizirana je živa umjetnička djelatnost – slikarske izložbe, scenska djelatnost, osobito pantomima, te folklor, uz suradnju tada najpoznatijih hrvatskih književnika i kazališnih djelatnika (Mirko Božić, Drago Ivanišević, Ivan Ivančan, Jozo Puljizević i drugi) te gluhih umjetnika (Omerbegović, Fanuko, Gudac, Glavan, Buktenica).

Za sve lokalne udruge osigurane su radne prostorije, a u većim gradovima društveni domovi gluhih – u kojima još i danas djeluju kulturnoumjetnička i športska društva. U tom 'zlatnom' periodu djelatnosti Saveza kupljeno je odmaralište za gluhe u Murteru koje je kroz tri desetljeća, do 1991., godišnje osiguralo odmor na moru za tisuću i više gluhih zajedno s članovima njihovih obitelji.

Parada - Dan mladosti

Split, 1963.

snimio: J. Duplančić

"Picnic" kazalište gluhih,

1964. (SAD)

U ratnim i poslijeratnim uvjetima nije bilo moguće održavati odmaralište, pa se za budućnost planiraju aranžmani s turističkim agencijama za zajednički odmor gluhih na Jadranu, čime će se privući i brojni gluhi i nagluhi turisti iz Europe i svijeta.

Tri desetljeća – od 1960. godine do Domovinskog rata – Savez je intenzivno djelovao i u korist nagluhih članova: nabavljao, distribuirao i servisirao slušna pomagala, izdavao list 'Sluh' i drugu literaturu, te organizirao savjetovalište za njihove potrebe. Besplatna pravna služba, služba tumača, socijalni rad, savjetovalište za roditelje gluhe djece, škola za vozače, tečajevi za stjecanje visoke kvalifikacije, posebna ambulanta za gluhe i dr. sve to je dio djelatnosti Saveza i njegovih lokalnih udruga, čije se aktivnosti i danas uspješno provode.

Nadalje, Savez trajno prati i inicira donošenje pravnih propisa koji se tiču gluhih osoba. Prvi je na području bivše države osigurao još 1967. godine. pravo gluhih na vozačke dozvole. Od nas je krenula i inicijativa za priznavanje beneficiranog radnog staža, a stručni ljudi iz Saveza sudjeluju u nacionalnim raspravama o školstvu i socijalnim pitanjima.

Od 1991. Savez je osigurao niz novih pogodnosti za gluhe (popusti u vožnji vlakom i brodom od 75% 4 puta godišnje, povlastice u gradskom i lokalnom prometu, plaćanje umanjene članarine u HAK-u, popusti na korištenju telefona, oslobođenje od participacije kod korištenja zdravstvene zaštite, mjesečna naknada za pomoć i njegu zbog gluhoće, pravo na besplatne tumače, velike pogodnosti pri nabavi i korištenju mobitela, i dr.

"Vesela igra na moru" - ljetovalište Murter

Jedriličarska regata - prvenstvo Jugoslavije

Split, 1963.

Sudjelovao kao jedina gluha osoba u regati - Duplančić
snimio: J Duplančić

Posebni pozivni fax brojevi s obrascima s popisom bolesti za stanicu Hitne pomoći (šire područje Zagreba i Rijeke), te obrasci za besplatan fax-poziv na cijelom području Hrvatske povezane sa svim policijskim uredima u slučaju mogućeg nasilja, zlostavljanja ili kriminalnih radnji – također su vrlo važne društvene aktivnosti Saveza.

Literaturom, koju Savez izdaje s više desetaka izvornih i prevedenih knjiga i brošura, biltena, tiskanih u vlastitom pogonu, informira se naša javnost o kretanjima u svijetu na području stručnog i općeg djelovanja gluhih kao i za gluhe. Sudjelovanje naših ljudi na svjetskim kongresima i raznim konferencijama gluhih, stručna suradnja u stranom tisku – Hrvatskoj su osigurali uglednu poziciju u međunarodnom djelovanju u svjetskim organizacijama gluhih i nagluhih...

Savez danas djeluje u neusporedivo boljim uvjetima (materijalnim, kadrovskim, prostornim) nego proteklih godina...

No, situacija se ipak nešto promijenila i struktura našeg djelovanja zbog osnivanja paralelnih raznih malih udrugica gluhih i gluhoslijepih. Očekujemo uklanjanje motiva i izvora tih neslaganja, kada će gluhi i nagluhi ponovno djelovati složno i koordinirano u smislu smjernica suvremenih međunarodnih akata (Standardna pravila, Konvencije UN i dr.) po kojima je djelovanje zajednice udruga osoba s invaliditetom imperativna potreba. **A GLUHI BEZ SVOJE ORGANIZACIJE NE MOGU ŽIVOT NI ZAMISLITI...!**

Prvi gluhi vozači Hrvatske dobili su svoje vozačke dozvole kroz 1966. godinu

Na fotografiji gluhi slikar Ivan Fanuko vozi svoj VW 1600

PUT GLUHIH KROZ POVIJEST

Izraelci u davnini

Gluhorođenima nije bilo dopušteno posjedovati imovinu ni sklapati važnije poslovne transakcije, također nisu bili krivi ni kažnjavani za bilo kakvu štetu ili povredu koju bi učinili.

Antička Grčka

Gluhorođeni su u starom grčkom društvu smatrani "nepostojećim osobama" i roditelji su ih odbacivali, ne priznajući ih svojom zakonitom djecom. Ubijanje gluhe i ostale invalidne djece bila je uobičajena praksa, za Aristotela navodi se da je rekao kako oni koji su rođeni gluhi "nemaju osjećaja ni razuma".

Učenici iz Varaždina na dobrovoljnom radu - asfaltiranju ceste, Murter, ljeto 1963.

Antički Rim

Rimsko pravo propisivalo je da gluhorođeni nemaju zakonskih prava ni obveza i bilo im je zabranjeno da se žene, a osim toga morali su imati skrbnike. Oni pak koji su izgubili sluh nakon što su naučili govoriti mogli su uživati punu pravnu sposobnost.

U ranom kršćanstvu

Sv. Augustin (354-430. g.) citirao je svetog Pavla: "Vjera dolazi putem sluha i slušanja Božje Riječi" (Rimljanima 10:17.) (U hrvatskom prijevodu Sv.pisma, izdanje "Stvarnosti", prijevod ove rečenice glasi: "...vjera dolazi od propovijedanja, a propovijedanje biva riječju Kristovom"; tj. ne spominje se sluh!

Gluhi sudjeluju u brojnim sportskim aktivnostima

Sveti Augustin je također smatrao da su hendikepirana djeca posljedica "grijeha" njihovih roditelja.

Europa, 1880.

Međunarodni kongres o obrazovanju gluhih, koji se sastao u Milanu, Italija, usprkos prosvjeda mnogih gluhih i čujućih pedagoga progurao je rezoluciju potpore oralnoj metodi u školovanju gluhih cijelog svijeta, otvarajući time novo "mračno doba" u povijesti gluhih, što je dovelo do otpuštanja stotina gluhih nastavnika i sveopćeg pada kvalitete obrazovanja gluhih.

Sjedinjene Države, početkom 20. stoljeća

Aleksander Graham Bell (učitelj gluhih govoru, oženjen gluhom ženom) protivio se međusobnim brakovima gluhih, smatrajući da bi na taj način došlo do nastanka "gluhe podvrste ljudske rase" te je započeo borbu da uništi znakovni jezik i uvede zakone koji će braniti sklapanje braka između gluhih osoba te propisivati prisilnu sterilizaciju gluhih djevojaka u ime "eugenike". U nekim su državama ovakvi zakoni bili prihvaćeni.

Drugi Svjetski kongres gluhih, Zagreb, 1955.

1000. pr.Kr. - Židovski zakon (Talmud) nije davao gluhim osobama pravo vlasništva.

427.-347. pr.Kr. - Platonova teorija o urođenoj inteligenciji. Sva inteligencija postoji u času rođenja. Svi ljudi rođenjem su poprimili savršene apstrakcije, ideje i jezik u svojim umovima, samo je potrebno određeno vrijeme da se inteligencija pokaže. Bez govora nema vanjskog pokazatelja inteligencije i stoga gluhi ne mogu biti sposobni razmišljati ili imati vlastite ideje.

384.-322. pr.Kr. - Aristotelova filozofija u svezi gluhoće: "Gluhi ne mogu biti obrazovani jer ne čuju, stoga ne mogu učiti. Grčki je bio savršen jezik i svi koji nisu govorili grčki bili su barbari. Gluhi su bili jednaki barbarima.

354.-430. - Put krivnje Sv. Augustina - grijesi očeva očituju se na njihovoj djeci, stoga su djeca koju je zadesila takva sudbina znak Božjeg gnjeva ili kazna za tajne grijeha.

530. - Benediktinski redovnici izmislili su znakove kako bi zaobišli zavjet šutnje. Ti znakovi možda su se kasnije koristili u pokušajima poučavanja gluhe djece. Rani srednji vijek - Odrasle gluhe osobe bile su predmet izrugivanja (dvorske lude) i osuđene na progon jer se smatralo da su njihovo ponašanje i govor posljedica opsjednutosti zlim duhovima.

Srednji vijek (476.-1453.) - ljudi koji su gluhi od rođenja ne mogu imati vjeru, ne mogu biti spašeni, stoga su im vrata crkve bila zatvorena. Smatralo se da ljudi moraju biti sposobni čuti Riječ Božju i zato se na gluhoću gledalo kao na Božju kaznu.

Podjela diploma i nagrada povodom proslave Međunarodnog dana gluhih, Pula, 1964.

Odmaralište Murter

Mirijana Sorko, gluha nastavnica sa svojim učenicima

Talijanski i španjolski učitelji gluhe djece (1500.-1620.):

Girolamo Cardano - talijanski liječnik bio je prvi koji se je usprotivio Aristotelovim tvrdnjama. Vjerovao je da slušanje nije potrebno za razumijevanje ideja.

Pedro Ponce De Leon (1520.-1584.) - poučavao je gluhe sinove španjolskog plemstva kako bi bili sposobni naslijediti vlasništvo. Upotrebljavao je čitanje i pisanje, ali ih je učio i govoriti.

Pablo Bonet (1620) - učio je sinove španjolskih plemića čitati i pisati upotrebljavajući "jednoručnu abecedu". Napisao je prvu knjigu o obrazovanju gluhih osoba.

1750. - Charles Michel De L'Epée (1712-1789) rođen u Versaillesu, Francuska. Bio je svećenik i promicatelj znakovnog jezika i obrazovanja gluhih:

1. ustanovio je prvo vjersko i društveno udruženje za gluhe u Parizu (1750.)

2. ustanovio je prvu javnu školu za gluhe (1771.)

3. napisao je knjigu "Poučavanje gluhih i nijemih osoba upotrebom metodologičkih znakova" - prva knjiga koja je zagovarala upotrebu prirodnih znakova (1776.)

4. napisao je prvi rječnik francuskih znakova koje je naučio od gluhih osoba (1788.)

Abbe Sicard (1742.-1822.) - nasljednik De L'Epéea u Francuskoj školi za gluhe.

Jean Massieu (1772.- 1846.) - poznati učitelj gluhih u Parizu

Laurent Clerc (1785.-1869.) - gluhi De L'Epéeov i Sicardov student.

1817. - Škola za gluhe u Hartfordu, Connecticut – prva je američka škola za gluhe, a upotrebljavala je model francuskog znakovnog jezika u pouci mladih svećenika i gluhih da budu učitelji i osnivači drugih škola za gluhe.

Alice Cogswell (1805.-1830.) - prva je diplomirala u Američkoj školi za gluhe.

Thomas Braidwood - osnivač Britanske oralne škole za gluhe.

1690.-1880. Otok Martha's Vineyard, Massachusetts, naselilo je 200 useljenika iz grofovije Kent, Engleska, s područja poznatog pod imenom "Weald". Nosili su dominantne i recesivne gene gluhoće. Sredinom 1700.-tih razvio se kod njih znakovni jezik koji su koristili jednako gluhi i čujući.

1850. John Floumoy se zalaže za "državu gluhih" koja bi se osnovala na Zapadu, gdje bi gluhe osobe imale svoje škole i vladu.

1840. – 1912. "Zlatno doba obrazovanja gluhih" – cvate i razvija se američki znakovni jezik (ASL). Otprilike 40% svih učitelja su gluhe osobe.

1864. Osnovan je Gallaudet koledž u Washingtonu, DC. Abraham Lincoln bio je potpisnik povelje koja je školi osiguravala određena prava i njezin prvi pokrovitelj.

1866. U Meksiku je osnovana prva škola za gluhe gdje se upotrebljavala francuska metoda obrazovanja.

1867. Osnovane škole za gluhe Lexington (NY) i Clark Oral School (Boston)

Obrazovanje gluhe djece s ciljem što boljeg govora -60ih u Hrvatskoj

Posluživanje mušterija u postolarskoj trgovini, Mesnička ulica, Zagreb

1880. Održan je kongres u Milanu – međunarodna konferencija o obrazovanju gluhih osoba. Američku delegaciju predstavljao je Alexander Graham Bell. Oralna metoda postala je preferirana metoda edukacije gluhih osoba. Zabranjena je uporaba znakovnog jezika u učionicama. Gluhi učitelji se otpuštaju u velikom broju – postotak gluhih učitelja spustio se na 22%.
1880. Rođena je Helen Keller u mjestu Tuscumbia, Alabama. Kod kuće ju je podučavala njezina prijateljica i učiteljica Annie Sullivan, a kasnije se školovala na Perkinsovom zavodu za slijepe u Bostonu, Mass. Diplomirala je na Redcliffe koledžu. Izgubila je sluh i vid u dobi od 19 mjeseci no ustrajala je u nakani da postane obrazovana osoba.

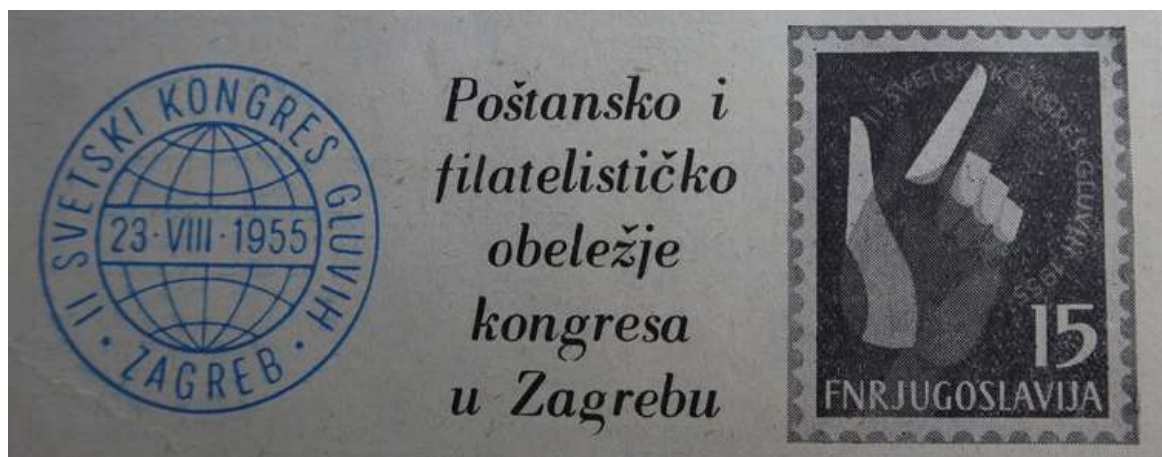
1927. upotreba oralne metode je na vrhuncu. Samo 15% učitelja su gluhe osobe.

1941.-1945. Drugi svjetski rat nameće potrebu za radnicima. Gluhe osobe unajmljuju se u rekordnom broju za rad u tvornicama koje rade u obrambene svrhe. Mnogi gluhi su se preselili kako bi mogli raditi u tvornicama u Kaliforniji, Ohiju, New Yorku i Washingtonu. Mnogi poslodavci počeli su primjećivati mogućnosti gluhih osoba.

1951. U Rimu je osnovana Svjetska federacija gluhih (World Federation of the Deaf). Prvi je predsjednik bio Talijan Vittorio Ieralla.

Božidar Tironi, jedan od pokretača prve udruge u Hrvatskoj nakon II. svjetskog rata, Split

Poštanska marka povodom Svjetskog kongresa gluhih u Zagrebu

1955. Svjetska federacija gluhih organizira svoj II. Svjetski kongres gluhih u Zagrebu. Ovoj veličanstvenoj manifestaciji gluhih prisustvovalo je oko 2000 gluhih i stručnjaka za gluhe iz cijelog svijeta. Za predsjednika je izabran Dragoljub Vukotić i on je na toj funkciji ostao 30 godina, stekavši velik ugled u svijetu. Imenovan je počasnim doktorom prava na Sveučilištu Gallaudet, i dobio posebno priznanje Ujedinjenih naroda. Umro je 1997.godine u Italiji kao osvjedočeni prijatelj hrvatskih gluhih.

1960. William Stokoe napisao je prvu knjigu o lingvistici ASL u kojoj je dokazao da je znakovni jezik pravi jezik.

1964. Gluhi inženjer elektrotehnike Robert Weinbrecht razvio je pisani telefon za gluhe (TTY) spravu koja prenosi tipkana slova telefonskom linijom i u širokoj je uporabi među gluhima u svijetu...

1967. Osnovano je Američko Nacionalno kazalište gluhih.

1970. Razvijena je teorija "totalne komunikacije" (paralelna upotreba znakova i govora).

1971. Osnovana je prva komercijalna televizija s titlovanjem u Bostonu, Mass.

1975. Kongres donosi "Zakon o obrazovanju hendikepirane djece" (94-142). Integriranje gluhe djece u redovite škole prihvaćeno je kao obrazovna filozofija. Broj gluhih učitelja pao je na najnižu stopu - 11%.

1978. Izglasan je član 504 zakona o rehabilitaciji iz 1973. Zakon traži da sve tvrtke, škole, organizacije koje imaju federalne ugovore i primaju sredstva iz federalno fonda budu otvorene i dostupne svim hendikepiranim osobama.

1979. Klima i Bellugi izdaju knjigu Znakovi jezika, prvo lingvističko istraživanje ASL-a.

1984. Kohlearni implantat prvi put je dopušten u kliničkoj praksi kod osoba od 18 godina i starijih. Neki su gluhi vođe to protumačili kao konspiraciju za uništenje jezika i kulture gluhih.

1985. Počinje se emitirati Mozaik emisija za gluhe iz TV studija Gallaudet Sveučilišta u Washingtonu.

1988. Jezični odjel Sveučilišta Gallaudet izdao je "Unlocking the Curriculum" u kojem se preporučuje povratak ASL metodi (tj. metodi američkog znakovnog jezika - American Sign Language, ASL) kao prvoj metodi za obrazovanje gluhe djece.

Srpanj 1989. Put gluhih (The Deaf Way) - Washington, DC. - internacionalni susret 5000 gluhih osoba iz 70 zemalja. Američki napredak i postignuća uzimaju se kao model za rad s gluhim. Kultura gluhih postaje svjetski poznata.

1990. - Dr. Robert Davilla imenovan je kao prva gluha osoba za predsjednika Specijalnog školstva za osobe oštećena sluha pri Američkom saveznom uredu za specijalno obrazovanje i rehabilitaciju.

1993. Traži se ugradnja čipova za titlovanje u sve televizijske aparate od 13" i veće (pod utjecajem ADA-e). Izglasan je zakon o osobama s poteškoćama u obrazovanju (IDEA).

1995. Raste uporaba kohlearnog implantata. Najnovija tehnološka dostignuća na području implantata - sredstvo Nucleus 22 i SPEAK (sistem procesuiranja govora razvijen na Sveučilištu u Melbourneu, Australija). Kod 12.000 kandidata ugrađeni su implantati što je iznosilo u prosjeku \$40,000 po pacijentu.

Novi televizor privlačio je članove svake večeri, odmaralište Murter

Nastavnica Ana Kondenaro sa svojim učenicima, VII. razred II. Zagrebačkog zavoda

Jeste li znali ?

ADALBERT LAMPE - GLUHI ZAČETNIK OBRAZOVANJA GLUHIH U HRVATSKOJ

Adalbert Lampe rođen je gluh 1842. godine. U dobi od 9 godina otišao je na školovanje u Beč gdje je pohađao školu za gluhe. Učio je za kaligrafa, što je u prošlosti bilo cijenjeno zanimanje. Nakon završetka školovanja vratio se u Zagreb. Dobio je posao pisara-prepisivača u Zemaljskoj vladi. Nikada nije sanjao da će postati učitelj gluhe djece. Slučajno se dogodilo da je baš on otvorio prvu školu za gluhe u Hrvatskoj.

Naime, nakon što se vratio iz Beča, počeli su ga posjećivati roditelji gluhe djece. Obitelj Smole imala je gluhog devetogodišnjeg sina kojeg je škola za gluhe u Beču odbila primiti. Lampe se dječaku smilovao i počeo ga je podučavati. Mali Ivan je odlično napredovao pa je Lampe odlučio pokazati javnosti koliko je naučio i na taj način pomoći da se i druga gluha djeca počnu sustavno školovati. Ivana Smolu su na ispitu 1885. godine ispitivale mnoge važne osobe tog vremena. Ocjenjivali su i rad nastavnika. Na ispitu je postigao odličan uspjeh, a nastavnik je stekao veliki ugled i priznanje. **Ivan Smole** postao je poznati slikar i prvi predsjednik Saveza gluhih. Uskoro je Adalbert Lampe **otvorio prvu školu za gluhe u Hrvatskoj** u kojoj je učenike podučavao pomoću znakovnog jezika.

*"Kakve veze ima gluhoća uha, ako um čuje?
Jedina prava, neizlječiva gluhoća je gluhoća uma."
Victor Hugo*

HRVATSKI ZNAKOVNI JEZIK – NEMATERIJALNO KULTURNO DOBRO

Zakon o hrvatskom znakovnom jeziku i ostalim sustavima komunikacije gluhih i gluhoslijepih osoba u Republici Hrvatskoj (NN 82/15) ove godine je proslavio 6.-ti rođendan.

Zakonom se propisuje ...“pravo gluhih i gluhoslijepih osoba te drugih osoba s komunikacijskim teškoćama na korištenje, informiranje i obrazovanje na hrvatskom znakovnom jeziku i ostalim sustavima komunikacije koji odgovaraju njihovim individualnim potrebama, a u svrhu izjednačavanja mogućnosti pristupa socijalnom, ekonomskom i kulturnom okruženju te omogućavanju ravnopravnog ostvarivanja svih ljudskih prava i temeljnih sloboda.“ Zakonom je izglasano da je HZJ izvorni jezik zajednice Gluhih i gluhoslijepih osoba u RH, samosvojan jezičini sustav s vlastitim gramatičkim pravilima, potpuno neovisan o jeziku čujuće većine.

Što se promijenilo? Porastao je broj tumača/prevoditelja hrvatskog znakovnog jezika, Gluhi su postali malo vidljivija skupina osoba s invaliditetom, informacije su postale pristupačnije gluhim, sve više osoba postaje svjesno Gluhih u društvu i načinu komunikacije s njima, sve više čujućih se zanima za hrvatski znakovni jezik i kulturu Gluhih...

Sve većom globalizacijom kultura i jezici stapaju se u jednu veliku zajedničku svojinu iz koje postaje sve teže razabrati pojedinačne kulturne i jezične identitete. Kako bismo sačuvali hrvatski znakovni jezik i kulturu Gluhih od izumiranja, Hrvatski savez gluhih i nagluhih započeo je inicijativu očuvanja hrvatskog znakovnog jezika i kulture Gluhih.

Kako? 19. rujna 2019. godine hrvatski znakovni jezik stavljen je sukladno Rješenju Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode pod preventivnu zaštitu do donošenja rješenja o utvrđivanju svojstva kulturnog dobra. Time hrvatski znakovni jezik u smislu **Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara** (NN 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20, 117/21) predstavlja nacionalno blago.

Hrvatski znakovni jezik izvorni je jezik zajednice gluhih i gluhoslijepih osoba u Republici Hrvatskoj, samosvojan je jezični sustav s vlastitim gramatičkim pravilima, potpuno

neovisan o jeziku čujućih osoba (iz Zakona o hrvatskom znakovnom jeziku i ostalim sustavima komunikacije gluhih i gluhoslijepih osoba u RH, NN 82/15).

Povijest hrvatskog znakovnog jezika veže se uz osnivanje prve škole za odgoj i obrazovanje gluhe djece u Hrvatskoj, u Zagrebu, 1885. godine. Školu je osnovao Adalbert Lampe, gluhi učitelj koji se obrazovao na Zavodu za gluhonijemu djecu u Beču. Svojim radom dao je temelje osnivanju Zemaljskog društva za odgoj gluhonijeme djece 1888. godine. Danas je to Centar za odgoj i obrazovanje „Slava Raškaj“, u kojem, zbog trenda deinstitutionalizacije i inkluzije, gotovo da više i nema gluhe djece. Upravo je škola za gluhe bila mjesto stvaranja prve zajednice gluhih te se jezik, koji su učenici prenosili s generacije na generaciju, razvijao i poprimao sva obilježja prirodnog jezika, što je dokumentirano i u brojnim nacionalnim znakovnim jezicima diljem svijeta.

Značajno mjesto u povijesti razvoja hrvatskog znakovnog jezika zauzima i Isidor Kršnjavi, koji je omogućio smještaj Zavodu za gluhe i slijepce, a angažirao je i Vinka Beka u promicanju svoje ideje kroz Bekov časopis Prijatelj slijepih i gluhonijemih.

Osim Lampea, treba spomenuti i profesora Antuna Zimmermanna, gluhog profesora matematike koji je ostavio značajan trag u obrazovanju gluhih i nagluhih učenika, a uz prvi hrvatski udžbenik matematike za prvi razred škole za gluhe, njegovo najznačajnije područje djelovanja bilo je proučavanje i prvi fonološki opis hrvatskog znakovnog jezika. Bio je jedan od rijetkih boraca za pravo gluhih na uporabu znakovnog jezika, za koji je i sam napisao opsežan priručnik koji se koristi i danas.

Nadalje, znanstvenik Zvonko Zvonimir Juras, jedan od utemeljitelja Visoke defektološke škole, odnosno, Fakulteta za defektologiju, danas Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, pionir je surdologije u Hrvatskoj, znanstvene discipline koja proučava habilitacijske, rehabilitacijske, odgojno-obrazovne te psiho-socijalne aspekte uzrokovane urođenom ili stečenom gluhoćom ili nagluhošću. Svojim radom specijalizirao se za savjetovanje roditelja djece s oštećenjem sluha te davanje podrške gluhim i nagluhim osobama. Bio je prvi ovlašten i sudski tumač i prevoditelj za gluhe osobe u Hrvatskoj. Zvonimir Juras posthumno je 2004. godine dobio nagradu grada Varaždina za životno djelo, za veliki doprinos razvoju i prepoznavanju hrvatskog znakovnoga jezika kao najučinkovitijeg sustava komunikacije u zajednici gluhih osoba.

Na očuvanju i promicanju hrvatskog znakovnog jezika, a na ostavštini profesora Juras, danas radi Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za oštećenja sluha, Laboratorij za istraživanje znakovnog jezika i kulture gluhih, s kojim Hrvatski savez gluhih i nagluhih usko surađuje.

Nacionalni znakovni jezici u svijetu prepoznati su i priznati kao pravi, prirodni jezici te predstavljaju identitet zajednica gluhih, a time zauzimaju značajno mjesto u njihovu svakodnevnom životu kao kulturno-jezične manjine. Najrazvijeniji su u obiteljima gdje je po nekoliko generacija gluhih. Nacionalni znakovni jezici međusobno se razlikuju po leksiku i po gramatici te su stoga međusobno nerazumljivi. Zbog globalizacije i suvremenih društvenih trendova, u koje ubrajamo medicinska dostignuća te inkluzivni pristup obrazovanju, nacionalni znakovni jezici značajno su ugroženi te im prijete izumiranje.

Države poput Slovenije, Finske, Mađarske, Portugala i Austrije jedine su zemlje u Europi kojima su nacionalni znakovni jezici priznati ustavom. Slovenski i austrijski znakovni jezik upisani su u nacionalne registre nematerijalne kulturne baštine, a austrijski znakovni jezik zaštićen je i kao nematerijalna kulturna baština od strane UNESCO-a, dok je slovenski znakovni jezik u postupku upisa u UNESCO-ov registar nematerijalne kulturne baštine. Slijedit ćemo put austrijskog i slovenskog znakovnog jezika te se nadamo uskoro vidjeti hrvatski znakovni jezik upisan u UNESCO-ov registar nematerijalne kulturne baštine. Ipak, nećemo težiti samo formalnom očuvanju hrvatskog znakovnog jezika nego i njegovoj živoj upotrebi među Gluhima u Hrvatskoj.

PROJEKTI U NOVO VRIJEME: PRUŽANJE USLUGE TUMAČA/PREVODITELJA HZJ ZA OSOBE S OŠTEĆENJEM SLUHA

Kako do usluge tumača/prevoditelja hrvatskog znakovnog jezika u Savezu?

Hrvatski savez gluhih i nagluhih u svibnju ove godine je započeo provedbu projekta pod nazivom **“Pružanje usluge tumača/prevoditelja HZJ za osobe s oštećenjem sluha”**, koji se provodi uz potporu Europskog socijalnog fonda, Operativnog programa: Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. u okviru otvorenog poziva na dostavu projektnih prijedloga (bespovratna sredstva) u iznosu od 549.765,00 kn.

Upoznajte Slavicu – online platformu za usluge tumača/prevoditelja HZJ.

Slavica Web VRI je platforma za prevođenje/tumačenje na hrvatski znakovni jezik na daljinu.

Kada korištenje usluge prevoditelja/tumača na licu mjesta nije dostupno, Slavica Web VRI pruža rješenje u obliku usluga videotumačenja/prevođenja pomoću interneta (Video Remote Interpretation/videoprevođenje na daljinu – VRI).

Zašto baš Slavica? Slava Raškaj poznata je hrvatska gluha slikarica kojoj smo na jedan simpatičan način željeli odati počast te od milja našoj platformi dali ime Slavica. Slavica Web VRI podržava komunikaciju između korisnika hrvatskog znakovnog jezika i osoba koje ne koriste HZJ, npr.:

**privatni online pozivi,
komunikacija u bolnicama ili liječničkim ordinacijama,
razgovori u ustanovama za zaštitu mentalnog zdravlja,
sastanci u policijskim postajama,
za potrebe škole financijskih institucija ili radnih mjesta,
u različitim okruženjima i situacijama.**

Platforma Slavica Web VRI omogućava prevođenje/tumačenje na hrvatski znakovni jezik na daljinu ili prevođenje/tumačenje na licu mjesta na osnovi prethodne rezervacije prevoditelja/tumača HZJ. Sve što je potrebno da biste koristili platformu Slavica Web VRI je registrirati se na www.slavica.com.hr i rezervirati Vaš poziv unaprijed te tako s bilo kojeg mjesta koristiti uslugu prevođenja, ako npr. ne možete osobno otići liječniku, a samo ga nešto kratko želite telefonski pitati, tu je Slavica.

Svi sudionici razgovora na platformi Slavica Web VRI koristite vlastitu opremu, kao što su videooprema, računala, tableti i/ili pametni telefoni. Uz navedenu opremu potrebna je internetska veza.

Platforma Slavica Web VRI temelji se na tehnologiji koja jamči privatnost i sigurnost svim sudionicima pa se može koristiti u različitim situacijama, kao što su zdravstvene usluge, upravni i drugi postupci.

Pružanje usluge tumača/prevoditelja HZJ za osobe s oštećenjem sluha“ omogućuje korištenje usluge tumača/prevoditelja HZJ za 15 osoba s oštećenjem sluha s područja Zagrebačke županije te za minimalno 15 osoba s oštećenjem sluha s područja cijele

RH preko online platforme kroz 20 mjeseci koji će im omogućiti pristup informacijama, uključenost u društvo i unaprijediti kvalitetu života. Preko ovog projekta zaposlena su dva tumača/prevoditelja HZJ.

Za više informacija o Europskim fondovima posjetite:

<https://strukturnifondovi.hr/>

<http://www.esf.hr/>

Uz projekt iz Europskog socijalnog fonda, Hrvatski savez gluhih i nagluhih provodi i trogodišnji projekt „Tumač/prevoditelj u službi Hrvatskog saveza gluhih i nagluhih“ financiran od strane **Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike** preko kojeg rade i dva tumača/prevoditelja HZJ za potrebe izvršnog tijela Saveza te ostalih korisnika hrvatskog znakovnog jezika kojima je potrebna usluga prevoditelja

MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA
SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE

PROJEKTI U NOVO VRIJEME: RANO OTKRIVANJE OŠTEĆENJA SLUHA

Povodom obilježavanja Svjetskog dana slušanja 03.03.2020., Hrvatski savez gluhih i nagluhih dobio je financijsku potporu World Hearing Forum-a, World Health Organization (WHO) i Coalition for Global Hearing Health (CGHH) za provedbu aktivnosti informiranja svih roditelja o mogućnostima rane intervencije ukoliko sumnjaju na oštećenje sluha svog djeteta.

U suradnji s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo i Kabinetom za oštećenja sluha u Centru za rehabilitaciju na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu Hrvatski savez gluhih i nagluhih u pedijatrijskim ordinacijama na području Republike Hrvatske pruža informacije o prepoznavanju oštećenja sluha te načinima rehabilitacije i mjestu na koje se mogu obratiti za daljnju pomoć dijeljenjem besplatnih letaka.

Kako mogu pomoći **svom djetetu?**

Kada razgovarate s djetetom, obratite pažnju na ove stvari:

- gledajte se oči u oči
- budite u dobro osvijetljenom prostoru kako bi dijete lakše očitavalo s usana i vidjelo vaše lice
- odaberite prostor u kojem nema pozadinskih zvukova
- govorite razgovjetno i sporije
- ne vičite

Redovno održavajte djetetovo slušno pomagalo ili kohlearni implantat na način da:

- redovito mijenjate baterije
- kada se ne koristi, čuvajte ga u suhoj posudi

Držite se uputa koje vam je dao liječnik, audiorehabilitator ili logoped.

Redovito idite na terapiju i kontrolu.

Ne tajite da vaše dijete ima oštećenje sluha

- obavijestite učitelje o oštećenju sluha vašeg djeteta i zamolite ih da dijete sjedi u prednjem dijelu učionice usmjerite ih da s vašim djetetom razgovaraju licem u lice
- rodbinu i prijatelje upoznajete s djetetovim potrebama i načinima komunikacije
- uključite dijete u sve obiteljske i društvene aktivnosti

Naučite dijete da slobodno izrazi svoje potrebe

Dijete treba reći ako ne može sudjelovati u razgovoru, npr. ako slušno pomagalo ne radi ili treba nešto ponoviti.

- naučite znakovni jezik kako bi uspješnije komunicirali sa svojim djetetom
- razgovarajte s lokalnom upravom kako bi vam omogućili dostupnost potrebne usluge
- uključite se u udrugu gluhih i nagluhih i zatražite podršku

ZAPAMTITE: Jedna od dvadeset osoba ima oštećenje sluha. Oštećenje sluha nije sramota. Oštećenje sluha svojeg djeteta ne treba tajiti!

NE DOPUSTITE DA OŠTEĆENJE SLUHA OGRANIČAVA VAŠE DIJETE

Slušanje za život

Ima li moje dijete oštećenje sluha?

Vaše dijete ima oštećenje sluha ako:

- ne reagira na zvukove i govor
- kasni u razvoju govora ili nepravilno govori za svoju dob
- ne razumije što govorite i često traži da mu se ponovi rečeno
- ne reagira ispravno na upute i pitanja
- pojačava jačinu zvuka na televizijskom/radijskom prijatelju ili ima poteškoća pri razgovoru telefonom
- ima teškoća u praćenju nastave i/ili probleme u ponašanju
- često ima iscjedak iz uha ili zbijen ušni vosak
- ima česte upale uha
- je nedavno preboljelo neku tešku bolest kao npr. meningitis

ZAPAMTITE: kod malih beba posumnjajte na oštećenje sluha ako izostane reakcija na glasne zvukove (npr. prasak ili na majčin glas)

Mislim da moje dijete ima oštećenje sluha.

Što mi je činiti?

Odvedite dijete na pregled u najbližu zdravstvenu ustanovu ili bolnicu. Liječnici specijalisti ORL i audiolozi mogu provjeriti uši i sluh vašeg djeteta. Ako niste sigurni kome se obratiti, pitajte liječnika opće prakse.

Na koji način se provjerava sluh kod djeteta i je li to sigurno?

Sluh se može provjeriti u bilo kojoj dobi. Kod novorođenčadi se može provjeriti i nakon nekoliko dana od rođenja. Djeci do 5 godina starosti sluh se može provjeriti na sljedeći način:

- otoakustičnom emisijom (OAE)
- ABR testom – test audio odaziva moždanog debla
- kondicionirana audiometrija (COR).

Kod djece starije od 5 godina sluh se provjerava tonalnom audiometrijom.

ZAPAMTITE: Provjera sluha je sigurna, bezbolna i jednostavna!

Kada trebam provjeriti sluh svog djeteta?

Što prije!

Djeca s oštećenjem sluha dijagnosticiranim tri mjeseca nakon rođenja, a rehabilitacijom započetom do 6. mjeseca starosti, mogu razviti govor i jezik sličan djeci urednog sluha. Kasnije započeta rehabilitacija može negativno utjecati na razvoj slušanja, jezika i govora vašeg djeteta.

ZAPAMTITE: Rana dijagnoza i intervencija ključni su čimbenici uspjeha za djecu s oštećenjem sluha.

Što ako moje dijete ima oštećenje sluha?

Kako će komunicirati, učiti, stjecati prijatelje?

Postoje rješenja s kojima život vašeg djeteta neće biti ograničen, a neka od njih su:

- lijekovi i operacije – u slučaju kada je oštećenje sluha uzrokovano infekcijom
- slušni aparati i kohlearni implantati mogu pomoći djetetu da čuje, razvija govor i jezik te da napreduje u učenju
- rehabilitacija i terapija vrlo su važne čak i nakon dodjele slušnih pomagala
- učenje znakovnog jezika omogućava komunikaciju i učenje

Jednom kada je dijagnosticirano oštećenje sluha, obitelj uz pomoć liječnika specijalista ORL i audiologa treba odlučiti o daljnjim koracima. Intervencija se mora započeti BEZ ODGAĐANJA. Za više informacija o intervenciji i rehabilitaciji obratite se **Kabinetu za oštećenja sluha u Centru za rehabilitaciju na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu**, Borongajska cesta 83F, tel 01 245 7560 (<https://centar.erf.unizg.hr>)

ZAPAMTITE: Pravodobnom i pravremenom intervencijom, vaše dijete nema ograničenja u postizanju bilo čega!

PRIGODNI LETAK KOJIM HRVATSKI SAVEZ GLUHIH I NAGLUHIH ŽELI POTAKNUTI RANO OTKRIVANJE I INTERVENCIJU KOD DJECE S OŠTEĆENJEM SLUHA

Ponosni smo što je Hrvatski savez gluhih i nagluhih, povodom ove aktivnosti, dobio i pisano priznanje Svjetske zdravstvene organizacije (WHO).

PROJEKTI U NOVO VRIJEME: PRILAGODBA DJEČJEG PROGRAMA HRT-A ZA KORISNIKE HRVATSKOG ZNAKOVNOG JEZIKA

Hrvatski savez gluhih i nagluhih u suradnji s Programskim odjelom Djeca i mladi Hrvatske radiotelevizije završio je prilagodbu dječjeg programa za korisnike hrvatskog znakovnog jezika za 3 serijala od 80 epizoda ("Mišo i Robin", „Psst...priča!“ i "Volim životinje!").

Sve objavljene serijale možete pogledati na Juhuhu portalu.

Sadržaj je isključivo dostupan online na web stranici ili aplikaciji Juhuhu. Na mobilnoj aplikaciji epizode su označene znakom !

Neka naši najmlađi, a i svi ostali ljubitelji priča korisnici hrvatskog znakovnog jezika, uživaju u svijetu mašte!

Epizoda na hrvatskom znakovnom jeziku

PROJEKTI U NOVO VRIJEME: ZAUSTAVIMO NASILJE NAD ŽENAMA!

Hrvatski savez gluhih i nagluhih u suradnji sa Zajednicom saveza osoba s invaliditetom Hrvatska - SOIH izradio je letak povodom obilježavanja 22. rujna - Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama, **posvećen gluhim ženama**. U nadi da će doprinijeti u osvješćivanju i rješavanju ovog velikog problema letak objavljujemo u nastavku.

NACIONALNI DAN BORBE PROTIV NASILJA NAD ŽENAMA

Nacionalni dan borbe protiv nasilja nad ženama - 22. rujna obilježava se odlukom Hrvatskog Sabora od 2004. godine kao spomen na tri žene ubijene na zagrebačkom Općinskom sudu 22. rujna 1999., kada je suprug u brakorazvodnoj parnici ubio suprugu, sutkinju, odvjetnicu te teško ranio zapisničarku.

Prisjećajući se toga tragičnog događaja, Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske - SOIH sa svojim članicama i SOIH - Mrežom žena s invaliditetom svake godine ukazuje i podsjeća kako je nasilje nad ženama i djevojčicama jedan od najraširenijih oblika kršenja ženskih ljudskih prava.

Stoga, potičemo cijelu društvenu zajednicu na razvoj svijesti da se nasilje ne događa nekom drugom i da ga spriječiti može zajednička borba protiv svih oblika nasilja.

Naglašavamo da je nasilje nad ženama s invaliditetom trostruko veće, a broj prijava manji jer u brojnim aktivnostima svakodnevnog življenja žene s invaliditetom ovisе o onima koji vrše nasilje. Prvi korak postizanja nulte tolerancije prema nasilju je: **prijavimo nasilje!**

TEŠKOĆE S KOJIMA SE SUOČAVAJU GLUHE ŽENE

Provode č dugogodišnju Kampanju u cilju senzibiliziranja javnosti za nasilje nad ženama s invaliditetom, SOIH - Mreža žena s invaliditetom je tijekom Sedmodnevnog treninga u mjesec srpnju 2020. odlučila ovogodišnju Kampanju posvetiti senzibiliziranju javnosti za nasilje nad gluhim ženama. Jedan od razloga je priroda zlostavljanja u komunikaciji koja je specifična za gluhe žene žrtve nasilja u odnosu na one koje čuju. Gluhe žene su izoliranije zbog nedostatka komunikacije, a pandemija je tu izoliranost još više povećala.

Kao jezična i kulturna manjina, gluhe žene kao žrtve nasilja u obitelji nailaze na značajne prepreke u pristupu informacijama i uslugama namijenjenim za prijavu i postupanje te rješavanje medicinskih i pravnih posljedica nasilja. Vrlo često zbog komunikacijskih prepreka nisu u mogućnosti prijaviti nasilje.

Unatoč tome što u RH postoje usluge tumača/prevoditelja znakovnog jezika za gluhe osobe, broj kvalificiranih tumača/prevoditelja je premalen da bi se zadovoljila sve veća potreba za istim.

VRSTE NASILJA KOJE DOŽIVLJAVAJU GLUHE ŽENE U OBITELJI

Nasilje nad gluhim ženama je višedimenzionalno, a u velikoj mjeri ovisi o tome radi li se o gluhom ili čujućem partneru ili o djeci.

Najčešći oblici nasilja su:

- zastrašivanje gestama, izrazima lica ili pretjeranim znakovima, tapkanjem po podu i lupanjem po stolu ili vratima,
- unošenje nasilnika u lice žrtve,
- kritiziranje njezinog načina komunikacije
- uskraćivanje informacija o pozivima drugih ljudi,
- isključivanje žrtve iz važnih razgovora
- izostavljanje žrtve u socijalnim kontaktima s osobama koje čuju,
- negativni govor o zajednici gluhih,
- manipuliranje situacijom pri pozivanju policije,
- zabrana djeci na korištenje znakovnog jezika za razgovor sa žrtvom,
- zabrana isticanja kulture gluhih,
- kritiziranje govora i znanja hrvatskog govorenog jezika žrtve,
- ekonomsko nasilje,
- fizičko nasilje i tjelesno kažnjavanje,
- spolno uznemiravanje i silovanje,
- zanemarivanje potreba gluhe žene.

KOMUNIKACIJA S GLUHIM ŽENAMA

- uspostavite kontakt očima,
- okrenite svoje lice prema izvoru svjetla. Vaša usta moraju biti vidljiva gluhoj osobi.
- govorite polako, jasno izgovarajući glasove bez prekrivanja usta,
- pokažite dobru volju, empatiju i spremnost na dijalog,
- zbog specifičnosti invaliditeta, imajte na umu da je možda potrebno više vremena za razgovor,
- budite strpljivi,
- koristite kratke rečenice i jednostavne, opće poznate pojmove te izbjegavajte kratice i fraze,
- govorite polagano i nemojte vikati,
- nemojte hodati dok govorite,
- koristite i druge oblike komunikacije - olovku i papir, mobitel, tablet...
- ako u razgovoru sudjeluje više osoba, pripazite da osobe govore jedna za drugom, a ne istovremeno
- gluhe osobe nisu sve jednake - prilagodite svoje ponašanje osobi koja je pred Vama

ZAJEDNICA SAVEZA OSOBA S INVALIDITETOM HRVATSKE - SOIH

Savska cesta 3, 10 000 Zagreb

Tel: +385 1 48 29 394

Fax: +385 48 12 551

www.soih.hr

soih@zg.t-com.hr

HRVATSKI SAVEZ GLUHIH I NAGLUHIH - HSGN

Palmotičeva 4, 10 000 Zagreb

Tel: +385 1 48 14 114

Fax: +385 1 48 35 585

www.hsgn.hr

hrv.savez-gluhih@hsgn.hr; info@hsgn.hr

Projekt se provodi uz financijsku potporu:

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo za demografiju, obitelj,
mlade i socijalnu politiku

Zajednica saveza osoba s invaliditetom

Hrvatske - SOIH

SOIH - Mreža žena s invaliditetom

Hrvatski savez gluhih i nagluhih - HSGN

22. rujan 2020.

NACIONALNI DAN BORBE PROTIV NASILJA NAD ŽENAMA

Zagreb, 2020.

BITI ŽENA. BITI GLUHA ŽENA.

piše: Ana Gruić Parać

*Djevojka se svlada, stisne usne i zapovijedi
svome siromašnom srcu
da ne kuca tako jako, da se umiri i šuti
kao što mora i ona šutjeti, kao što mora
pritajiti osjećaje i bol."*

Marija Jurić Zagorka, Tajna Hrvavog mosta

Europski institut za ravnopravnost spolova (EIGE) za 2020. godinu objavio je indeks ravnopravnosti prema kojem je Hrvatska na 20. mjestu zemalja Europske unije. Izvješće proučava i prati ravnopravnost spolova na četiri ključna područja - ekonomskom, političkom, obrazovnom i zdravstvenom.

Jelka Struppi na dan vjenčanja u Beču, 1912.

izvor: geni.com

Postoje i mnogi drugi statistički podaci koji nam zorno prikazuju kako je u našoj zemlji itekako važno postavljati pitanja o položaju žena, a nemali broj puta čini nam se kako je ta bitka tek na svojim počecima. Biti žena višedimenzionalno je iskustvo, a biti gluha žena?

Gluhoća i žensko iskustvo zajedno stvaraju jednu stvarnost koja je puna izazova. Neki od tih izazova uključuju borbu s komunikacijom, prevladavanje osjećaja izoliranosti i borbu protiv sumnje ili ograničenja koja nameću drugi. Na svjetskoj razini latinski izraz *Nihil de nobis, sine nobis* u prijevodu Ništa o nama bez nas koji je primijenio James Charlton, stavlja naglasak da osobe s invaliditetom znaju što je za njih najbolje.

Slava Raškaj, izvor: wish.hr

Ovaj izraz također nas treba podsjetiti na važnost zahtijevanja aktivnog uključivanja gluhih žena i njihovih organizacija u proces donošenja odluka o politikama i mjerama koje se tiču njih samih. Primjerice, program *Sordas Sin Violencia* koji podržava gluhe žene i njihova prava u Argentini iznio je svoje iskustvo prema kojem kada gluha žena koja doživljava rodno uvjetovano nasilje pronađe drugu gluhu osobu koja je spremna stvoriti empatičnu vezu, stvaraju se uvjeti potrebni da se oslobodi nasilja i počne graditi novi životni put. Oni koji imaju moć i utjecaj trebaju promicati i osigurati da su žene, zajednice gluhih i osobe s invaliditetom uključene na svakoj razini donošenja odluka i politika, posebno politika i odluka koje se izravno tiču njih samih.

(GLUHE) ŽENE KOJE SU OBILJEŽILE UMIJETNOST

piše: Ana Gruić Parać

Ako se otisnemo na put kroz povijest umjetnosti, naići ćemo na mnoštvo žena koje su je obilježile. No, na ovom putovanju stati ćemo na tri stanice kako bismo pogledali snagu, karakter i talent ovih triju izuzetnih žena.

Jelka Struppi Wolkensperg rođena je 1872. godine u Križevcima. Svoje školovanje započela je u Grazu i već tada je bio zapažen njen izniman talent. Nakon dobivanja stipendije, Jelka svoje školovanje nastavlja u Beču na Institutu za gluhojeme, *Weiner Taubstummen*. Njezine slike voća, cvijeća, a posebice njeni portreti dobivali su odlične kritike i visoke ocijene. Ostvarila je mnoga izuzetna slikarska djela koja govore o veličini njenog talenta. Samostalnu izložbu imala je 1918. godine u salonu Ulrich u Ilici 54 nakon koje je nazivana jednom od naših najboljih portretiskinja.

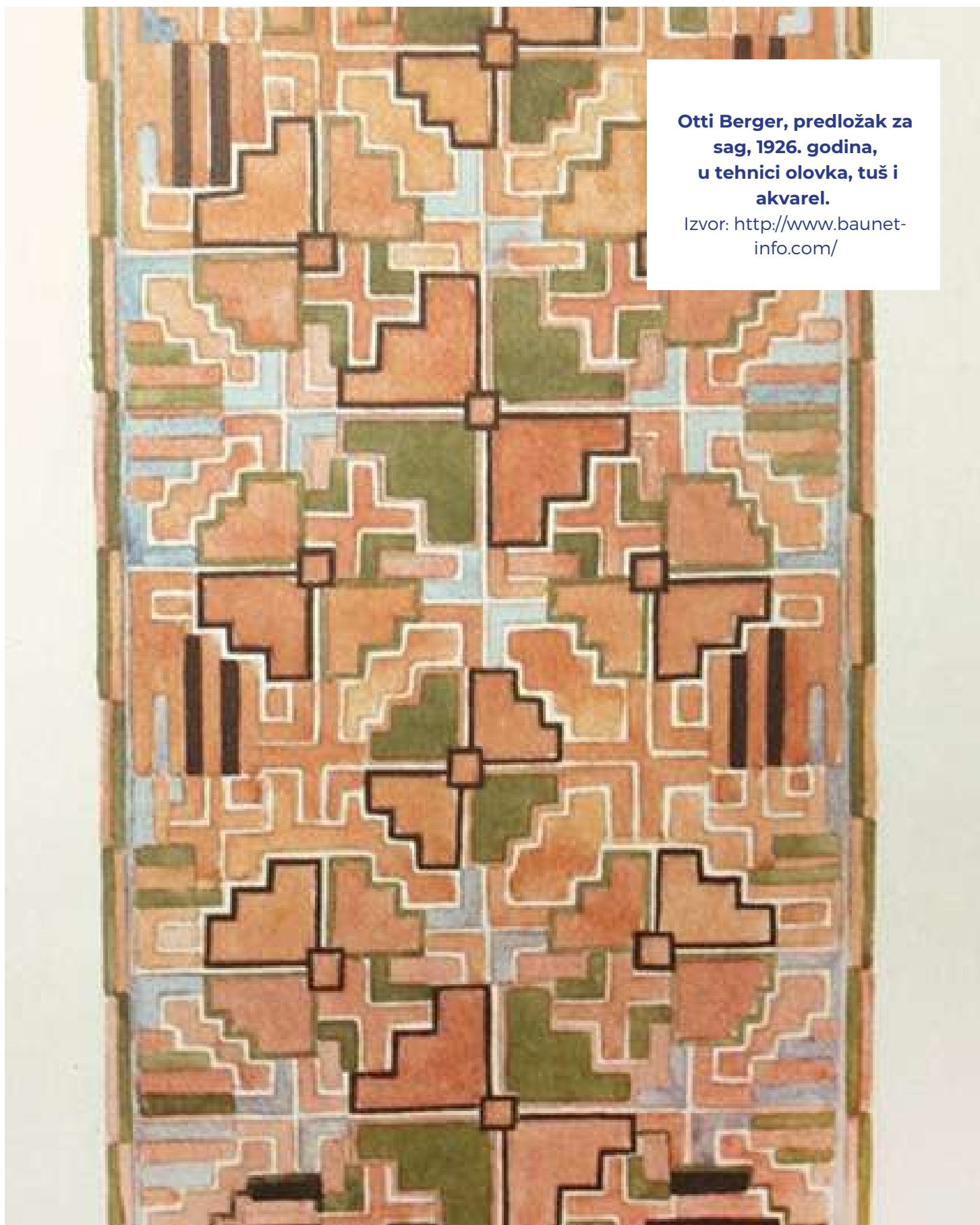
Jelka Struppi Wolkensperg, Moja majka, oko 1909. godine, izvor: krizevci.mdc.hr

Otti Berger, fotografkinja: Gertrud Arndt, izvor:dizajnerice.com

Široj javnosti poznatija **Slava Raškaj**, nesumnjivo pripada među vrhunske umjetnike akvarela i impresionističkog izraza unutar hrvatske i europske likovne umjetnosti. U dobi od 8 godina započinje svoje školovanje u bečkom Zavod za gluho-nijeme gdje nastaju njeni prvi radovi u olovci i tušu. Upravo zbog činjenice da ne čuje, često se povlačila u samoću, a mir su joj pružali vrtovi i pejzaži. Bila je majstorica *plein aira*, odnosno slikanja na otvorenom prostoru. Svoje radove izlagala je skupnoj izložbi Društva hrvatskih umjetnika na Hrvatskom salonu kojim je otvoren Umjetnički paviljonu u Zagrebu 1898. i sudionicom je hrvatskog nastupa na Međunarodnoj izložbi u Parizu 1900.

Otti Berger bila je talentirana tekstilna umjetnica, profesorica na Bauhausovoj školi, rođena je u Zmajevcu. Nakon Kraljevske akademije za umjetnost i obrt u Zagrebu, svoje školovanje nastavlja 1927. na Bauhausovoj školi u Dessauu. Nakon što se Bauhaus zatvorio Otta je otvorila u Berlinu atelje za tekstil. Pored slabog sluha, Otta je navodila kako joj je čulo opipa postalo duhovno iskustvo za doživljaje i ideje. Osim što je uspješno vodila tekstilni studio i surađivala s brojim tvrtkama, dobila je i zaštitu patenta za svoj tekstil. S obzirom da je na vrlo kreativan i inovativan način promišljala o tekstilu, njeno ime u svim je relevantnim knjigama koje se bave tekstilnim dizajnom, Bauhausom i ženama u toj školi.

**Otti Berger, predložak za
sag, 1926. godina,
u tehnici olovka, tuš i
akvarel.**

Izvor: [http://www.baunet-
info.com/](http://www.baunet-info.com/)

PROJEKTI U NOVO VRIJEME: ERASMUS+ “OPEN UP”

Uključivanje stručnjaka iz područja formalnog i neformalnog obrazovanja u inkluzivni sustav obrazovanja djece i mladih s osjetilnim oštećenjima!

Europski obrazovni sustav trenutno pruža samo djelomičnu podršku djeci i mladima s osjetilnim oštećenjima u odgojno-obrazovnom sustavu. Kroz Erasmus+ projekt „Open up“ želimo postići kvalitetnije inkluzivno obrazovanje.

Zajedno sa svojim francuskim, španjolskim i ciparskim partnerima, Hrvatski savez gluhih i nagluhih za cilj ima osnažiti sve kadrove u obrazovnom sustavu kako bi krajnjim korisnicima pružili podršku i uključili ih u obrazovni sustav na ravnopravan način kroz razdoblje od 24 mjeseca, s početkom u listopadu 2020. godine.

Kroz ovaj projekt ojačati ćemo suradnju između redovnih škola, organizacija koje okupljaju mlade te medicinsko-socijalnih ustanova i usluga koje pružaju. Projekt će također doprinijeti i poboljšanju pristupa obrazovanju djece i mladih s osjetilnim oštećenjima.

S novim idejama do inkluzivnijeg društva!

PROJEKTI U NOVO VRIJEME: ERASMUS+ DEAFMEDIA

Savez je, uz Savez gluhih Litve, španjolsku tvrtku FUIITEC, britansku tvrtku RED BEE MEDIA, partner na projektu, a nositelj je Španjolski savez gluhih. Provedba projekta započela je krajem 2020. godine i traje do kraja 2022. Jedan od ciljeva projekta je uvođenje gluhog voditelja TV programa u medijski prostor.

Kako bi gluhi gledatelji TV programa imali pristupačne informacije na znakovnom jeziku, tu informaciju će im prenijeti gluhi voditelj TV programa.

Po četiri gluhe osobe iz svake države partnera pohđa edukaciju za gluhog TV voditelja kod tvrtke RED BEE MEDIA koji će kasnije moći raditi taj posao. Potrebno je istaknuti kako je Red Bee Media vodeća tvrtka medijskih usluga sa sjedištem u Londonu koja pruža rješenja pristupačnosti na znakovnom jeziku za program uživo i unaprijed snimljeni program.

PROJEKTI U NOVO VRIJEME: PLATFORMA 50+

Hrvatski savez gluhih i nagluhih 28. listopada 2020.g. započeo je provedbu projekta Platforma 50+ financiranog iz Europskog socijalnog fonda, Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali. Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske (SOIH) kao nositelj projekta potpisala je ugovor s Ministarstvom rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike kao Posredničkim tijelom razine 1 i Nacionalnom zakladom za razvoj civilnog društva kao Posredničkim tijelom razine 2.

Uz Hrvatski savez gluhih i nagluhih partneri na projektu su Savez društava distrofičara Hrvatske, Hrvatski savez udruga invalida rada, Hrvatski savez udruga osoba s intelektualnim teškoćama, Savez civilnih invalida rata Hrvatske, Savez društava multiple skleroze Hrvatske, Hrvatski savez udruga osoba s tjelesnim invaliditetom, Savez udruga za autizam Hrvatske, Hrvatski savez udruga paraplegičara i tetraplegičara, Hrvatski savez slijepih, Hrvatski savez gluhoslijepih osoba „Dodir“ i Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

Razdoblje provedbe projekta je 36 mjeseci, a ugovoreni iznos je 3.459.128,79 kuna. Projektni moduli su: jačanje partnerstva organizacija osoba s invaliditetom i uključivanje novih članica; ispitivanje javnog mnijenja i potreba društva; provedba tri znanstvena istraživanja; izrada smjernica za razvoj javnih politika; analiza društvenog utjecaja te provedba strukturiranog dijaloga.

ZAŠTO "PLATFORMA 50+"

Projekt se odnosi na 50 članaka UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom koja unaprjeđuje, osigurava i štiti punopravno i ravnopravno uživanje svih ljudskih prava i temeljnih sloboda osoba s invaliditetom.

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

PROJEKTI U NOVO VRIJEME: RASVIJETLI MI KONVENCIJU

“Rasvijetli mi Konvenciju” projekt je kojim Hrvatski savez gluhih i nagluhih uz financijsku podršku HEP-a pruža razumljivu UN Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom gluhih i nagluhim građanima Republike Hrvatske korisnicima hrvatskog znakovnog jezika kroz prevođenje i snimanje sadržaja Konvencije na hrvatski znakovni jezik te titlovanjem snimljenih videa.

Dokument kao što je UN Konvencija o pravima osoba s invaliditetom koji je važan za sve osobe s invaliditetom pa tako i za gluhe, važan je za razumijevanje ciljane skupine kojoj je i namijenjen. Pristupačnost, kao jedno od važnih načela Konvencije (članci 9. i 21.) govori o formatima prenošenja informacija na svojstven način svakoj skupini osoba s invaliditetom. Kako bi gluhi građani Republike Hrvatske, korisnici hrvatskog znakovnog jezika, na pristupačan način dobili informaciju o sadržaju Konvencije, potrebno ju je prevesti na hrvatski znakovni jezik i time omogućiti da gluhe i nagluhe osobe u potpunosti uživaju svoja prava na sada razumljiv način.

Projekt doprinosi da dokument koji govori o i prema osobama s invaliditetom, njima bude i pristupačan.

PROJEKTI U NOVO VRIJEME: DONACIJA PBZ CARD-A

Suradnjom s PBZ Card-om Hrvatski savez gluhih i nagluhih kupio je opremu za snimanje kojom smo snimili raznovrsne video vijesti na hrvatskom znakovnom jeziku koje su ujedno i titlovane te tako gluhe i nagluhe osobe imaju pristupačne informacije. Sve video vijesti objavljuju se na Facebook i web stranici Saveza.

SOCIJALNO STANOVANJE NIJE LUTRIJA!

Socijalno stanovanje jedan je od najvažnijih zadataka svake Vlade.

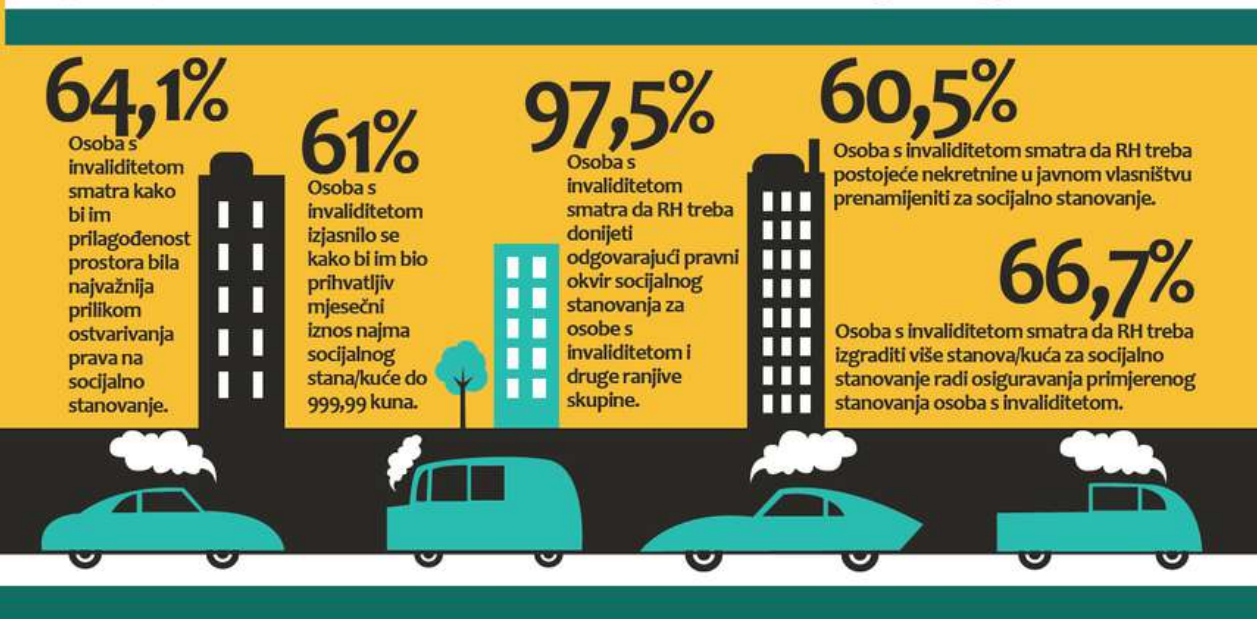
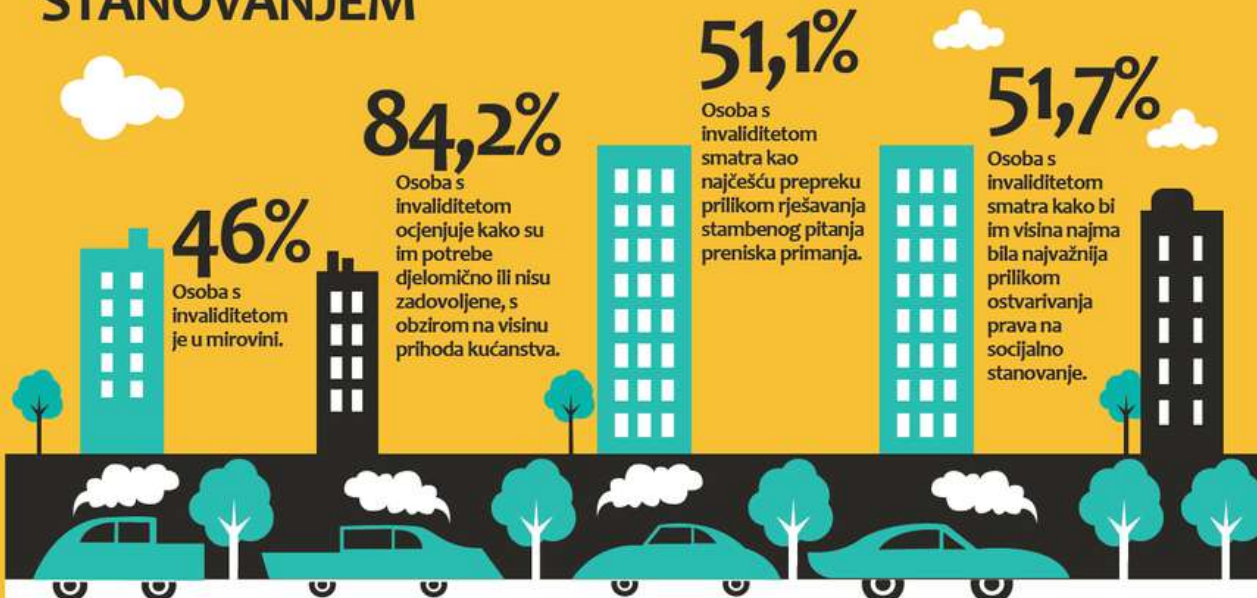
Prikladne politike i mjere koje podupiru odgovarajuće stambeno zbrinjavanje presudne su za uravnoteženje i jačanje gospodarskog razvoja stanovanja kako bi čitavo društvo imalo koristi i kako bi se svima osiguralo pristupačno i primjereno životno okruženje, a osobama s invaliditetom neovisno življenje.

Mjere koje se poduzimaju moraju biti promišljene, konkretne i usmjerene na ostvarivanje prava na stanovanje u razumnom roku. Republika Hrvatska mora osigurati dovoljno resursa i na prvo mjesto staviti potrebe ugroženih i marginaliziranih pojedinaca ili skupina koje žive u nesigurnim uvjetima stanovanja, osobito osobe s invaliditetom. Hrvatski savez gluhih i nagluhih zajedno s ostalim savezima unutar 8. centra znanja zagovara osiguravanje dovoljnog broja primjerenih i pristupačnih socijalnih stanova za zadovoljavanje stambenih potreba svih pojedinaca i skupina koji si stanovanje ne mogu osigurati po tržišnim uvjetima. Također, pozivamo Vladu RH, regionalne i lokalne vlasti da prepoznaju, podrže i financiraju stambena rješenja za osiguravanje tržišnog i socijalnog stanovanja.

Unutar kampanje provedeno je istraživanje o stavovima i potrebama osoba s invaliditetom u vezi s primjerenim stanovanjem. Rezultate pogledajte na sljedećoj stranici:

ISTRAŽIVANJE O STAVOVIMA I POTREBAMA OSOBA S INVALIDITETOM U VEZI S PRIMJERENIM STANOVANJEM

#primjerenostanovanjenijelutrija

Istraživanje je provedeno na 526 ispitanika koji su osobe s invaliditetom, a u sklopu kampanje "Je li osobama s invaliditetom u RH primjereno stanovanje lutrija?" koju provodi 13 saveza osoba s invaliditetom.

INTERVJU: EUROPSKO RUKOMETNO PRVENSTVO GLUHIH 2021.

Za Ukratko... na pitanja odgovara dopredsjednik HSSG i igrač hrvatske rukometne reprezentacije gluhih g. Kristijan Živković, kojem ovim putem zahvaljujemo.

1. Europsko rukometno prvenstvo gluhih održalo se u Zagrebu od 18. do 27. lipnja 2021., na kojem ste obranili zlato. Čestitamo! Kako su prošle pripreme i cijela organizacija događaja, s obzirom da je Hrvatski sportski savez gluhih po prvi put u povijesti bio domaćin većeg događaja?

Najprije bih zahvalio Hrvatskom sportskom savezu gluhih što je po prvi puta u povijesti uspješno organizirao Europsko rukometno prvenstvo gluhih u našem glavnom gradu Zagrebu. Za sve nas poseban je osjećaj igrati na domaćem terenu.

Zahvaljujemo Ministarstvu turizma i sporta na pružanju potpune podrške ovom događaju, kako u sportskom tako i u financijskom smislu što nam je omogućilo preuzimanje domaćinstva ovog natjecanja, koje je u nadležnosti Europske organizacije za sport gluhih (EDSO). Također želimo zahvaliti Gradu Zagrebu što je prepoznao ovo natjecanje, ne samo kroz sport, već i kroz njegov društveni karakter koji ima za cilj upoznati širu javnost sa

foto izvor: <https://edhch2021.com/photo-gallery/>

sportom gluhih, kao i uključivanjem gluhih osoba u sport kao model njihove socijalizacije i integracije u društvo. Hrvatski rukometni savez, Udruga hrvatskih rukometnih sudaca i naša partnerska putnička agencija Uniline bili su od velike pomoći Hrvatskom sportskom savezu gluhih u organizaciji natjecanja. Također zahvaljujemo ZET-u i tvrtki Studena te ostalim sponzorima koji su prepoznali ovaj hvalevrijedan događaj.

Iskrene čestitke volonterima koji inače djeluju pri Hrvatskom sportskom savezu gluhih i odradili su sjajnu organizaciju.

Pripreme su prošle jako dobro bez ikakvih ozljeda što je najvažnije za ekipu i izbornika. Prvi dio priprema smo odradili u Delnicama, a drugi dio u Jastrebarskom.

Izbornik Marijo Sirotić i kondicijski trener Dragan Todorović su bili zadovoljni viđenim i dobro su nas pripremili. Osjećali smo se dobro i bili smo spremni 100%.

Nama je bio dodatni motiv što smo bili domaćini ovog velikog natjecanja, a žao nam je što naša publika nije imala priliku nas uživo gledati i bodriti zbog epidemioloških mjera uslijed epidemije bolesti COVID-19

2. U finalu ste uvjerljivo pobijedili Rusiju s 34:25. Kakvi su bili vaši dojmovi, je li utakmica bila teška?

Utakmica je bila dobra, bilo je potrebno boriti se i truditi cijelo vrijeme. Mislim da smo na kraju pokazali da smo kvalitetnija ekipa te smo pružili jednu mušku igru i na kraju smo o

ostvarili ono po što smo došli u Zagreb, a to je Europsko zlato.

Sretni smo i ponosni na ovaj veliki uspjeh, zato što smo obranili europsko zlato koje smo osvojili na posljednjem Europskom rukometnom prvenstvu gluhih u Berlinu 2016. godine, a posebno nam je jako drago da se natjecanje prvi put odvijalo na našem domaćem terenu.

3. Je li vam pandemija poremetila organizaciju Europskog prvenstva? Jesu li neki Vaši reprezentativci bili oboljeli od COVID-19 usred prvenstva ili ste predstavljali Hrvatsku u punom broju?

Kako je Danska otkazala domaćinstvo 2020., onda smo mi kao Hrvatski sportski

Finalna utakmica s Rusijom, foto izvor <https://edhch2021.com/photo-gallery/>

i savez gluhih preuzeli domaćinstvo u Hrvatskoj.

Organizatori, volonteri, vodstvo i sve reprezentacije su imali testiranje svaka dva dana do kraja prvenstva. Do tad smo svi bili negativni i hvala Bogu da je prošlo sve u redu.

4. Što je, po Vašem mišljenju, ključ Vašeg uspjeha? Koja je tajna dugogodišnjeg trijumfa hrvatskih gluhih rukometaša?

Ključ uspjeha su treninzi, red, rad i disciplina. Dakle što više napora uložimo, to će rezultati biti bolji. Većina reprezentativaca nisu profesionalci - neki rade, a neki studiraju. Naravno njima nije bio nikakav problem potrošiti cijeli godišnji odmor na pripreme i natjecanje.

5. Mnogi reprezentativci igraju u čujućim rukometnim klubovima. Za one koji nisu upoznati s time, možete li nam reći postoje li uopće neke razlike u igri s čujućim i gluhim rukometašima? Postoje li neke prilagodbe ili je sve isto?

Ne postoje neke razlike u organizaciji igre između natjecatelja koji čuju i onih koji ne čuju.

Potrebno je imati fleksibilne suce koji znaju što se događa u igri, prilagoditi se gluhim. Potrebno je da zvižduk ne bude samo zvižduk, nego da se istovremeno digne i ruka i signalizira

sudačka odluka. Osim tih detalja nema nikakvih razlika.

Mi u Hrvatskoj imamo jedan gluhi rukometni klub Silent u Zagrebu koji se natječe u 3.ligi, a ostali igrači poput Tomislava Bošnjaka koji igra u Premijer ligi, Olivera Lušić, Tea Glumca koji igraju u 1.ligi dok neki igraju u 2. i 3.ligi te naš golman Žiga Bedenik koji brani u Slovenskoj B. ligi.

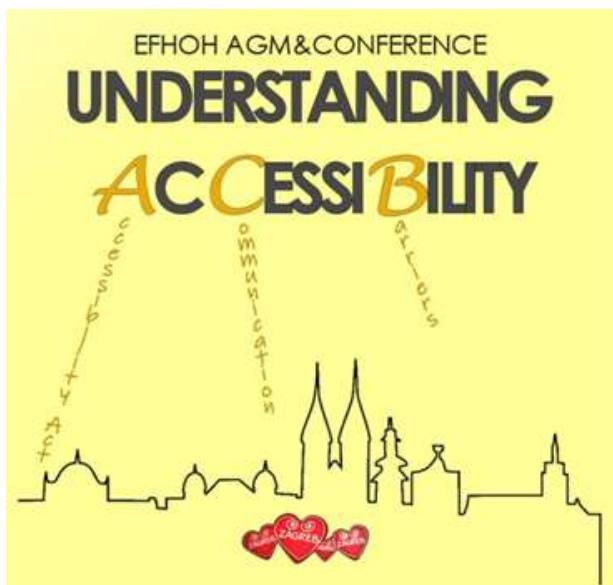
6. Krećete li uskoro u nove pobjede? Kada i gdje? Planirate li također biti ponovno organizatori značajnog sportskog događaja?

Olimpijske igre gluhih trebalo su se održati u ovoj 2021. godini, no međutim zbog situacije sa pandemijom bolesti COVID-19 u svijetu odgođene su za iduću 2022. godinu također u Brazilu.

Vjerujem da ćemo nekom drugom prilikom uspjeti ponovno organizirati natjecanje u ostalim sportovima kao što su taekwondo, atletika, streljaštvo, mali nogomet ili neki drugi sport u sustavu sporta gluhih u Republici Hrvatskoj.

Podsjećam da je Hrvatska muška rukometna reprezentacija gluhih jedna je od najtrofejnijih sportskih ekipa u Republici Hrvatskoj s osvojenih sedam olimpijskih medalja - četiri zlatne, jedna srebrna i dvije brončane. Na Europskim prvenstvima osvojena su četiri zlata te po jedno srebro i broncu, dok na Svjetskom prvenstvu su osvojena dva zlata.

MEĐUNARODNA KONFERENCIJA EUROPSKE FEDERACIJE NAGLUHIH OSOBA U ZAGREBU (EFHOH) 2019. GODINE

Hrvatski savez gluhih i nagluhih osoba bio je domaćin konferencije i godišnje skupštine Europske federacije nagluhih osoba (EFHOH) u Zagrebu, koja je trajala od 4. travnja do 6. travnja 2019. godine.

Na konferenciji i godišnjoj skupštini sudjelovalo je 90 predstavnika organizacija gluhih i nagluhih osoba, tvrtke koje se bave slušnim pomagalicama i induktivnim petljama te predstavnici donositelja odluka iz cijele Europe. Konferenciju je otvorila predsjednica Hrvatskog saveza gluhih i nagluhih Jadranka Krstić uz predsjednika Europske federacije nagluhih Marcela Bobeldijka, državnog tajnika Ministarstva zdravstva prim. Željka Plazonića, dr.med. te savjetnice ministrice Ministarstva za demografiju, obitelj i mlade i socijalnu politiku Zvezdane Bogdanović.

Tema konferencije bila je „Understanding Accessibility“ („Što je pristupačnost?“) gdje se u središte pozornosti stavio pristup informacijama, tehnologiji i komunikaciji gluhih i nagluhih osoba u svrhu poboljšanja kvalitete njihovog života. Gluhe i nagluhe osobe trebaju prevoditelje i tumače znakovnog jezika, uslugu pretvaranja govora u tekst (speech-to-text), titlovanje, sustav induktivne petlje u zatvorenom prostoru, FM sustav i ostale usluge. Na konferenciji su održane radionice na temu Speech-to-text, Kasno oglušjeli i

Tinnitus na kojima su sudionici raspravljali o iskustvima primjene navedenih usluga u svojim zemljama. Na konferenciji se prezentirala usluga Speech-to-text ili pretvaranje govora u tekst koju najčešće koriste nagluhe osobe. U Hrvatskoj se navedena usluga ne koristi često zbog nedostatka stručnjaka i pružatelja ove usluge te visoke cijene. Usluga speech-to-text ili pretvaranje govora u tekst pruža se na način da daktilograf tipka govorni tekst na posebnom uređaju koji izgleda obično kao računalna tipkovnica. Na konferenciji su prezentirana dva načina korištenja usluge govora u tekst. Prvi je način da se tipkovni tekst pojavljuje na projektnom platnu/ekranu dovoljno velikom kako bi tekst bio vidljiv prisutnim osobama na događaju.

U predstavljanju prvog načina koristio se je inovativni uređaj tvrtke Velotype. Drugi način ove usluge je kada se govoreni tekst ponovno izgovara na poseban mikrofon izoliran od ostalih znakova te se putem softvera pretvara u tekst.

Posebnost zagrebačke konferencije bila je u tome što je sudionicima bilo omogućeno istovremeno čitane teksta na engleskom i hrvatskom jeziku na jednom ekranu. Sudionici iz ostalih europskih zemalja mogli su pratiti konferenciju na svojim materinjim jezicima na tabletima zahvaljujući tvrtkama Med-EL i Cochlear, nekima od sponzora konferencije.

Također se na konferenciji prezentirala induktivna petlja zahvaljujući grupaciji tvrtke QLU&TRANSISTOR te je svim sudionicima korisnicima slušnih aparata bilo omogućeno čisto i izolirano slušanje predavanja. Izlagači na konferenciji bili su stručnjaci iz područja oštećenja sluha i zagovaratelji prava osoba s invaliditetom i pristupačnosti iz Hrvatske i

Europe te iz Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske, Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku Republike Hrvatske, Ureda pravobraniteljice za osobe s invaliditetom Republike Hrvatske, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, International Telecommunication Union-a (UN-ova agencija za multimediju i komunikacije), Europskog foruma osoba s invaliditetom (European Disability Forum – EDF), European Association of Hearing Aid Professionals (AEA), sponzor tvrtke Cochlear, sponzor tvrtke Med-El, European Broadcasting Union (EBU), HRT-a, tvrtki iz grupe Transistor i QLU, Radne skupine za pristupačnost Svjetske federacije gluhih sa Sveučilišta u Mariboru, SDI Munchen i Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske (SOIH).

POVIJEST FORUMA MLADIH HRVATSKOG SAVEZA GLUHIH I NAGLUHIH

Piše: Ivona Mlakar

Forum mladih sekcija je Hrvatskoga saveza gluhih i nagluhih koja okuplja gluhe i nagluhe osobe između 18. i 33. godine na području Republike Hrvatske i aktivno djeluje od 2012. godine. Odluka o osnivanju proizašla je iz potrebe da se pomogne osobama s oštećenjima sluha koji se, kao marginalizirana skupina društva, svakodnevno suočavaju s zaprekama socijalnog uključivanja, kao i s teškoćama zapošljavanja. Rad Foruma mladih prvenstveno je usmjeren na prevenciju institucionalizacije mladih gluhih i nagluhih osoba te poboljšanje kvalitete njihovih života. Sjedište je Sekcije u Zagrebu pri Hrvatskom savezu gluhih i nagluhih (Palmotičeva 4, Zagreb).

Tijela Foruma mladih HSGN čine Skupština, Izvršni odbor i Predsjednik. Izvršni odbor savjetodavno je tijelo koje bira Skupština. Ima četiri člana i Predsjednika kao petog člana. Izvršni odbor na čelu s Predsjednikom operativno upravlja radom i poslovanjem Foruma mladih HSGN, u skladu s odlukama Skupštine.

Članom Foruma mladih HSGN može postati svaka osoba od 18 do 33 godina s utvrđenim postojanjem oštećenja sluha, a koja, shodno mjestu prebivališta, službeno pripada Udruzi gluhih i nagluhih u Hrvatskoj.

Osnovne informacije:

- Sjedište: Palmotićeva 4, Zagreb
- Osnutak: **29. listopada 2012.** u Zagrebu
- Sekcija Hrvatskog saveza gluhih i nagluhih
- Članovi: (na)gluhe osobe od 18 do 33 godina na području Republike Hrvatske

Struktura Foruma mladih HSGN-a

- 1.Skupština** (gluhi i nagluhi članovi od 18 do 33 godine, delegirani od strane udruga članica Hrvatskog saveza gluhih i nagluhih)
- 2.Predsjednik** (Skupština bira Predsjednika)
- 3.Izvršni odbor** (Skupština bira Izvršni odbor)

Ciljevi Foruma mladih HSGN-a

- 1.Okupljanje mladih (na)gluhih osoba u koherentnu zajednicu
 - 2.Educiranje o razvijanju identiteta mladih Gluhih
 - 3.Informiranje o aktualnostima u svijetu Gluhih
 - 4.Poboljšanje kvalitete života mladih (na)gluhih osoba
- *Gluhi – odnosi se na kulturno-jezičnu manjinu

Misija Foruma mladih HSGN-a

- 1.Platforma za suradnju i razmjenu informacija s europskim i svjetskim organizacijama mladih (na)gluhih osoba Republike Hrvatske
- 2.Poticanje boljeg razumijevanja problema mladih (na)gluhih osoba u društvu
- 3.Osnaživanje kapaciteta mladih kao budućih nositelja aktivnosti u organizacijama (na)gluhih

Vremeplov:

19.-21. 04. 2007.

Hrvatski savez gluhih i nagluhih je održao prvi seminar za mlade u svojim prostorijama u Zagrebu pod nazivom "Kako djelovati kroz organizaciju" u sklopu programa "Osnaživanjem do afirmacije". Prof. Milan Ristić je bio predavač, a na seminaru je sudjelovalo 14 mladih iz Splita, Krapine, Požege, Siska, Zagreba, Karlovca, Našica, Zaprešića I Samobora.

03.-06. 04. 2008.

Drugi seminar za mlade je održan u Crikvenici na temu "Pisanje projekta". Povećani broj sudionika (18 mladih) je uživao u istom vodstvu prof. Ristića, a mnogima je to bio zanimljiviji seminar nego godinu prije.

29. 10. 2012.

Na Redovnoj skupštini Hrvatskog saveza gluhih i nagluhih u Zagrebu donesena je odluka o osnivanju sekcije Forum mladih HSGN-a sukladno odredbi članka 12. I članka 27. Statuta Hrvatskog saveza gluhih I nagluhih.

14. 06. 2013.

Osnivačka Skupština sekcije Foruma mladih održana je u Zagrebu. Prisustvovalo je 23 predstavnika iz 10 temeljnih udruga članica HSGN-a – Sisak, Osijek, Bjelovar, Rijeka, Nova Gradiška, Zagreb, Požega, Samobor, Šibenik, Daruvar. Osim sudjelovanja na predavanju "Načini organiziranja mladih gluhih i nagluhih u Europi I Hrvatskoj" i radionici "Uloga sekcije mladih gluhih I nagluhih u RH", mladi su se dogovarali oko ustroja sekcije, članstva, misije i svrhe sekcije te njenog službenog imena. Prvi izabrani članovi Radne skupine bili su: Asja Barić (Zagreb), Zorko Baučić (Zagreb), Matej Lončarević (Požega), Kristian Trkulja (Rijeka) i Josip Bošnjak (Nova Gradiška).

29. 11. 2013.

Drugi sastanak sekcije Forum mladih HSGN-a je održan zajedno s radionicom "Intervju kod zapošljavanja" koju je vodila dr. Sc. Vesna Ivasović. Prisustvovalo je 17 predstavnika iz 9 temeljnih udruga članica HSGN-a. Osim praktične i zanimljive radionice, mladi su dogovorili smjernice za izradu Pravilnika Foruma mladih HSGN-a.

11.-21. 07. 2014.

Krenule su prve prijave za izbor za Miss i Mistera gluhih Hrvatske preko Foruma mladih HSGN-a. Pobjednica Ivana Ivešić je zajedno s Romeom Luterom, prvim hrvatskim Misterom predstavljala Hrvatsku na svjetskom Izboru Miss i Mistera Gluhih u Pragu. (eng. Miss and Mister Deaf World, Asia and Europe 2014)

desno: Ivana Ivešić, Miss Gluhih Hrvatske 2014.

Romeo Luter, Mister Gluhih Hrvatske 2014.

07. 11. 2015.

Na Izornoj skupštini 12 delegata iz 9 udruga članica je većinskim glasovanjem ponovno odabralo Asju Barić za predsjednicu. Proglašen je novi Izvršni odbor koji su činili Ines Porupski (Zagreb), Dejan Jozić (Samobor), Kristian Trkulja (Rijeka) i Tomislav Divić (Osijek).

16.-23. 10. 2016.

Naši predstavnici, Dejan Jozić iz Zagrebačke županije i Žana Vukić iz Zadra sudjelovali su na EUDY Study Session-u u Budimpešti, Mađarska. Tema ovog seminara je bila "Isključeni iz isključenih: razumijevanje i prepoznavanje manjinskih skupina unutar zajednice gluhih" (eng. Excluded from the excluded: Understanding and recognising the minorities in the deaf community). Na seminaru je sudjelovalo 27 mladih gluhih osoba iz 21 europske zemlje.

05. 11. 2016.

Na Redovnoj skupštini Foruma mladih HSGN-a je prisustvovalo 15 predstavnika iz 8 udruga članica HSGN-a (Bjelovar, Zagreb, Osijek, Šibenik, Samobor, Rijeka, Zadar i Vinkovci). Usvojen je Poslovnik o radu skupštine i Pravilnik Skupštine Foruma mladih HSGN-a. Također je zajedničkom odlukom izabran novi logo Foruma mladih HSGN i dogovorene su buduće suradnje.

26. 01. 2017.

Održano je predavanje "Kultura Gluhih" u OŠ Ksavera Šandora Gjalskog za učenike 6. i 7. razreda o kulturi Gluhih, te u OŠ Čučerje učenicima prvog razreda. Djeca su aktivno sudjelovala u radionici te su učila dvoručnu abecedu i malo hrvatskog znakovnog jezika kroz igru.

11. - 17. 04. 2017.

Prvi put u povijesti, Hrvatska je sudjelovala na kampu sekcije mladih Svjetske federacije gluhih (eng. World Federation of the Deaf Youth Section – WFDYS) poslavši dva predstavnika naših udruga u daleku Australiju. Kristian Trkulja, član odbora Foruma mladih iz Rijeke i mlada sudionica Mirana Relata iz Zagreba su predstavljali našu domovinu na šestom WFDYS Junior Camp-u, na kojem su sudjelovali mladi od 13 to 17 godina iz cijeloga svijeta te njihovi voditelji iz svake države.

lijevo: generalni konzul Dubravko Belavić

Predstavljanje Hrvatske na Nacionalnoj večeri

11. - 19. 07. 2017.

Naša Zagrepčanka Ana Marija Barnjak je 2017. osvojila titulu Miss Gluhih Hrvatske. Dejan Jozić, član odbora i Ana Marija su predstavljali hrvatsku zajednicu Gluhih na svjetskom izboru Miss i Mistera u Pragu.

Ana Marija Barnjak, Miss Gluhih Hrvatske 2017.

Ana Marija Barnjak i Dejan Jozić

04. 11. 2017.

Prvi put, pod organizacijom Foruma mladih Hrvatskog saveza gluhih i nagluhih dana održan je seminar za mlade "Postanimo uključeni". Seminar su vodili Asja Barić (predsjednica), Ines Zovak i Dejan Jozić (članovi izvršnog odbora). Na seminaru su mladi gluhi i nagluhi sudjelovali, uz predavanje, na raznim raspravama gdje su prenosili svoja iskustva, razmijenili mišljenja i razne ideje. Raspravljalo se kako privući gluhe i nagluhe mlade u organizaciju, ponavljalo se znanje o važnim europskim institucijama i o Europskoj Uniji, te se više naučilo o ljudskim pravima, vrstama diskriminacije, stereotipovima i drugim zanimljivim temama.

Seminar za mlade "Postanimo uključeni", 2017.

25. 11. 2017.

U studenom 2017., došlo je do promjene vodstva Foruma mladih HSGN-a. Na izbornoj skupštini je izabrana nova predsjednica FMHSGN-a, Žana Vukić iz Zadra. Novoizabrani članovi izvršnog odbora su Toni Rakitić (Zagreb), Ivona Mlakar (Samobor), Mirana Relata (Zagreb) i Kristian Trkulja (Rijeka).

17. 03. 2018.

Nakon dugo godina, održani su izbori i za Mistera Gluhih Hrvatske. Monika Šimunović iz Nove Gradiške je izabrana za Missicu Gluhih Hrvatske, a titula Mistera Gluhih Hrvatske pripala je Josipu Smokvini iz Rijeke. Njih dvoje su zajedno s Miranom Relatom, članicom izvršnog odbora otputovali u rujnu u Prag na Izbor za Miss i Mistera svijeta, Azije i Europe. Prvi put u povijesti titula Mister Deaf Europe pripala je hrvatskom predstavniku, našem Josipu!

Izbori za Miss i Mistera Gluhih Hrvatske, 2018.

Josip Smokvina, Mister Deaf Europe 2018.

20. 12. 2019.

Na izbornoj skupštini izabrana je nova predsjednica, Ivona Mlakar iz Zagrebačke županije kojoj su se u vodstvu pridružile četiri nove članice izvršnog odbora – Katarina Jurilj (Osječko-baranska), Vjekoslava Sošić Žuža (Istarska županija), Mirana Relata (Grad Zagreb) i Leonarda Jarnjak (Grad Zagreb).

15. 03. 2019.

Prvi javni Izbori za Miss I Mistera Gluhih Hrvatske održali su se u zagrebačkom klubu Gluhih. Ovaj put bila je osigurana donacija haljina kandidatkinjama i odijela kandidatima.

Kandidatkinjama su također bile osigurane frizerske I šminkerske usluge te su se svi gledatelji poslužili slasticama. No to nije sve, Vjekoslava je bila moderatorica Izбора, naš DJ Nedeljko puštao je glazbu, vježbao se hod s našim kandidatima prije početka izbora uz mnoštvo drugih iznenađenja.

Subota, 16. ožujka 2019.
Početak IZBORA: 14:00
u prostorijama Saveza gluhih i nagluhih
grada Zagreba (Ul. kneza Mislava 7, Zagreb)

27.-30. 04. 2019.

Vjekoslava Sošić Žuža, članica izvršnog odbora iz Rovinja je prva hrvatska predstavница koja je sudjelovala EDSU seminaru. Europska unija gluhih studenata (eng. European Deaf Student's Union) organizirala je u Pragu seminar pod sloganom "Studying Your Way into a Career". Teme su bile raznolike, no najviše se raspravljalo o mogućnostima zaposlenja gluhih nakon završenog školovanja.

12. 06. 2019.

Forum mladih HSGN-a održao je prvu u nizu radionica prevođenja pod nazivom "Prevođenje sa HZJ na IS" u suradnji s Hrvatskih društvom prevoditelja znakovnog jezika za gluhe. Polaznici su dva mjeseca vježbali simultano prevođenje s hrvatskog znakovnog jezika na međunarodni znakovni i obratno. Cilj radionica je bio osposobiti hrvatske gluhe prevoditelje za nadolazeći EUDY seminar u Splitu na kojem će glavni jezik biti međunarodni znakovni. Mnogima je to bio izazov, no uživali su u stjecanju prevoditeljskih vještina.

20. 07. 2019.

Svjetski izbori pod nazivom "Miss and Mister Deaf World, Europe and Asia 2019" održali su se u Južnoafričkoj Republici. Tamo su nas predstavljali Mister Emrah Dervišević i Miss Petra Jakopović. Drugu godinu zaredom imali smo pobjednika na svjetskom izboru za Miss i Mistera Gluhih - naša Petra Jakopović pobijedila je u kategoriji Miss Deaf Europa 2019.!

**Emrah Dervišević i Petra
Jakopović**

25. 07. 2019.

Po prvi put u povijesti, netko iz Foruma mladih je predstavljao mlade gluhe Hrvate na kongresu Svjetske federacije gluhih. Predstavnice na XVIII. Svjetskom kongresu gluhih Svjetske federacije gluhih u Parizu bile su predsjednica HSGN-a Jadranka Krstić, članica izvršnog odbora HSGN-a Katica Križić i Višnja Jonjić te predsjednica Foruma mladih HSGN-a Ivona Mlakar. Upijala su se razna vrijedna znanja za budući rad Foruma mladih HSGN-a. Spomenute su samo neke teme bogatog sadržaja konferencije: jačanje zajednice Gluhih, obrazovanje mladih gluhih osoba, pristupačnost, Gluhi doktori, Gluhi društveni poduzetnici.

31. 08. 2019.

Hrvatska je ugostila mlade predavače iz Europske unije mladih gluhih (eng. European union of the Deaf Youth) u Splitu, u prostorijama Udruge gluhih Splitsko-dalmatinske županije. Tema je bila osnaživanje mladih, a kako su predavači predavali na međunarodnom znakovnom, imali smo i četiri gluha prevoditelja koji su prevodili s međunarodnog znakovnog na hrvatski znakovni jezik. Nakon cjelodnevne radionice bila je organizirana i zabavna večer s igrama za mlade.

8. 12. 2019.

Redovna skupština Foruma mladih HSGN-a održana je u prostorijama HSGN-a u Zagrebu. Mladi su bili delegirani iz 6 udruga članica Hrvatskog saveza gluhih i nagluhih te je ukupno sudjelovalo 28 osoba. Nakon iznesenog izvješća za 2019. godinu, delegati su prvi put aktivno sudjelovali u kreiranju aktivnosti za iduću godinu.

11. 07. 2020.

Vodstvo Foruma mladih od 5 mladih djevojaka je službeno prestalo s radom na izbornoj skupštini Foruma mladih HSGN-a u Zagrebu. Ova izborna skupština je bila posebna izazov jer je po prvi put bila održana online zbog COVID-19 pandemije. Novoizabrana predsjednica je Lemary Vuletić (Bjelovarsko-bilogorska županija), a članovi izvršnog odbora su Dino Kvrđić (Grad Zagreb), Daniel Musa (Grad Zagreb), Anamarija Hribar (Zagrebačka županija) i Dolores Marin (Primorsko-goranska županija).

INTERVJU: VJEKOSLAVA SOŠIĆ ŽUŽA

Mlada gluha umjetnica Vjekoslava Sošić Žuža, magistra slikarstva, osvojila je nagradu publike za svoju fotografiju u sklopu izložbe "Skrivene ljepote općine Medulin" u siječnju 2019. godine. Imala je i svoju samostalnu izložbu "Sazviježđa" u Balama u rujnu ove godine. U nastavku donosimo kratak intervju s našom mladom kreativkom.

Koji je Vaš nadimak?

Ava

Koja je Vaša omiljena boja?

Crna i bijela

Da ste biljka, koja biljka biste bili?

Jasmin

Pas ili mačka?

Pas

Da se kandidirate za predsjednika, koji bi bio Vaš moto?

Gluhi mogu sve

Koji je Vaš najneobičniji talent?

Grafički dizajn i izrada ukrasnih suvenira

Koji je danas najnekorisniji, a koji najkorisniji proizvod za gluhe?

Faks je beskorisan, mobiteli su korisni zbog raznih aplikacija

Kad biste upoznali vilu koja bi vam ponudila tri želje, što biste poželjeli?

Imati kuću, više zlatnih retrievera i

putovanja po svijetu

Što je za Vas najgora stvar u povijesti čovječanstva?

Diskriminacija (na)gluhih

Koji ste zadnji poklon nekome dali?

Kinder jaje mojem mužu

Koju vještinu biste htjeli naučiti?

Šivanje tkanina

S kojim se izmišljenim likom iz crtića najviše identificirate?

Profesor Baltazar

Koji Vas film užasava?

Kučića za ptice

Kad biste mogli otići u zemlju u kojoj još niste bili, gdje biste otišli?

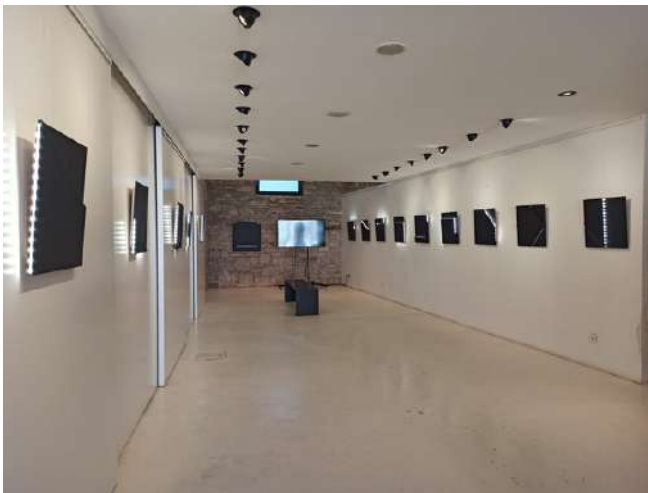
Francuska

Koja je po vama svrha ovog intervjua?

Odlično!

Nagrađena
fotografija, 2019.

PRIČA ZA KRAJ

ANTUN BAKAN

U časopisu *La Voce della Sicilia Silenziosa* objavljen je članak gluhog pravника, publicista i novinara, emigranta i poliglota Andrije Žica (1998.). Slijedi prijevod skraćene priče o čovjeku kojeg autor u naslovu naziva "tehnička enciklopedija na dvije noge".

Antun Bakan rodio se gluh u jednom selu izgubljenom u bregovima uz rijeku Dravu, u Slavoniji. Od malih nogu imao je uz sebe "učitelja", starijeg brata Matu, koji je isto tako bio gluh od rođenja. Mato se rodio 12 godina prije i nikad nije išao u školu: bila su to vremena kad se u izoliranim selima nije znalo za škole za gluhe, ili se nije željelo znati za njih. Ali Mato je bio okretan i pametan, stvorio je svoj vlastiti jezik kojim je razgovarao sa gluhim bratom i s dvije čujuće sestre koje su voljele gluhu braću i patile skupa s majkom zbog šaputanja u selu o njihovoj obitelji, koja je tako "posebna". Antun nikada nije bio sam ni zanemaren - stariji brat znao je kako rješavati probleme njihova malog svijeta bez zvuka pa je na njega prenosio svoja iskustva i vještine.

Kada je 1949. Antun porastao, Savez gluhih Hrvatske već je imao svoju mrežu koja je "lovila" gluhu djecu doraslu za školu. Tako je Antun, protiv volje, morao krenuti u Zagreb. Završio je osnovnu školu s odličnim ocjenama, što i nije čudno za nekog za koga je školski psiholog izjavio da ima kvocijent inteligencije 180, što odgovara razini genija. Ali čudno je što je isti psiholog Antunu preporučio da ide učiti za bačvara. Mladić je znao više od onog čemu su ga učitelji učili, imao je druge ideje - pa je želio nešto nevjerojatno za ono vrijeme: upisati se u školu za elektrotehničare. Nije bilo nikog da mu pruži potporu ili preporuku. Sam je otišao razgovarati s direktorom škole. Ovaj je bio zapanjen, izgledalo mu je nevjerojatno da ima gluhog učenika. Zato je odgovor bio negativan, a Antun je uspio pobjeći od bačvara i uvući se među grafičare. U golemom poduzeću "Vjesnik"-najvećoj izdavačkoj kući u Hrvatskoj, s dvije tisuće zaposlenih, među kojima nešto više tuceta gluhih, on je postao jedan od najboljih slovoslagara.

Ali ne samo to: nije se zadovoljavao time da slaže slova knjiga i novina, već je u isto vrijeme "gutao" sadržaj! Prije svega čitao je ono što se odnosilo na tehniku i sprave svih vrsta. I ne samo što je čitao, već je promatrao i ispitivao svaki motor, stroj, svaki uređaj ili alat... Naučio je popravljati sve - od satova do televizora, od stroja za pisanje do automobila svih vrsti. Antun je postao čovjek sa sto zanata, živa enciklopedija svih podataka i činjenica iz tehnike. Pita li ga tko koliko su teške lokomotive raznih tipova: on to zna, kakva je temperatura vode iz toplana - i za to zna minimalnu i maksimalnu dopuštenu temperaturu.

Svoje znanje ne čuva za se. Njegovo radno mjesto postalo je točka za savjetovanje gluhih kolega, koji su dolazili da ga nešto pitaju. I u slobodno vrijeme uvijek je bio spreman trčati u pomoć svakom gluhom članu. Naročito poslije odlaska u mirovinu. Antun zna sve: popravljati stroj za pranje, kvar u električnoj mreži, kvar automobila... Kad profesionalci kažu da popravak nije moguć dovoljno je pozvati Bakana, on će znati kako riješiti problem, sam će izraditi dio koji nedostaje. Otkako sam ga bliže upoznao, prije tridesetak godina, oprostio sam se sa svim obrtnicima... On je bio jedini majstor za moj automobil i sve kućanske naprave - od najjednostavnijih do modernih računala. Meni, koji poznajem engleski pa mogu čitati priručnike i upute na ekranu računala, Antun, koji strane jezike ne poznaje, tumači ono što čitam, a ne razumijem - dok on ne čita engleski, a razumije sve.

Hrvatski jezik poznaje odlično makar nikad nije čuo ni riječ. Da je u svojoj mladosti oko sebe pametnije ljude koji bi mu omogućili da studira tehniku, on bi danas bez sumnje bio poznati inženjer, znanstvenik... izumitelj. Šteta što mu takva mogućnost nije pružena. Ali bila bi još veća šteta da ga nemamo među nama, gluhim, jer je za nas učinio mnogo dobra i dalje to čini. Antun Bakan nije slavan čovjek - ali je velik čovjek. Makar mnogi to ne znaju - pa ni on sam.*

*Vesna Ivasović, I ja želim znati: gluhi i nagluhi učenik u redovnoj školi, Alfacommerce d.o.o., Zagreb, 2013.

Sve što trebate za svoj gigaBITAN videopoziv!

Posebna A1 ponuda za članove Hrvatskog saveza gluhih i nagluhih

Kao i svake godine, osmislili smo posebnu ponudu samo za vas uz ovu atraktivnu promociju s popustom na redovnu mjesečnu naknadu tarife...

Mala+
• Neograničene minute i SMS poruke prema svima• Dodatnih 8 GB internet prometa - čime dobivate ukupno 11 GB• Nema naplate nakon potrošenih GB

Stoga iskoristite ovaj **popust od 34 kn** na redovnu naknadu tarife već danas!

Mala+
Redovna naknada 99 kn
Naknada uz posebnu promociju za HSGN 65 kn

Ponudu je moguće ostvariti bez ugovorne obveze, a **dodatnu uštedu možete ostvariti i putem MOZAIK popusta** jer se povezivanjem četiri ili više usluga u MOZAIK - **naknada tarife može spustiti na samo 35 kn!**

Znamo koliko vam je internet važan - stoga uživajte u surfanju s gigaBITNIM osobama!

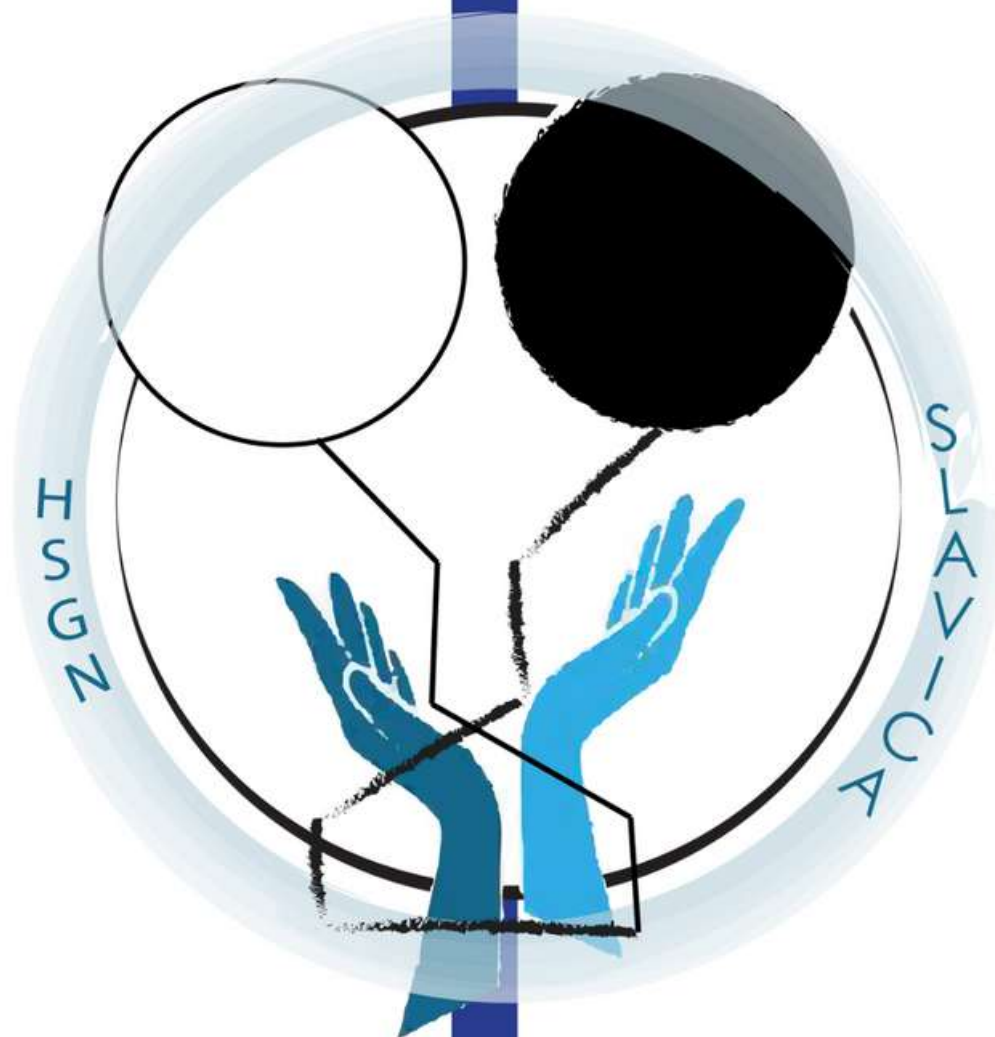

SLAVICA

PORTAL PREVOĐENJA
HZJ

KOMUNIKACIJA SVUGDJE

UPOTREBA VLASTITE OPREME

ZAJAMČENA PRIVATNOST

<https://slavica.com.hr/>